

Veresegyház Város Önkormányzata
2112 Veresegyház, Fő út 35. tel.: 28-588-600 fax: 28-588-646

Előterjesztés

Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 15/2024.(X.4.) önkormányzati rendelet 21.§ (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. március 25-i rendes/rendkívüli ülésére

Tárgy: A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a keretein belül működő „Helytörténeti gyűjtemény” 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló, illetve a 2026. évi munkatervének elfogadása

Előterjesztő: Cserhádi Ferenc polgármester

Közreműködött: Berze Lajos igazgató
Fülöp-Szabó Júlia történész-muzeológus
Veressné Györki Melinda alpolgármesteri referens

Szakmai egyeztetés: Kántor Zsuzsanna aljegyző, osztályvezető

Az előterjesztés a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben foglaltakon alapul.

Tárgyalta: Kulturális, Köznevelési és Ifjúsági Bizottság

Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalható.
A döntés elfogadásához egyszerű/minősített döntés szükséges.

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja értelmében kötelező önkormányzati feladat a kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 53. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezés alapján a nyilvános könyvtári ellátás rendszerének működtetése az állam és a helyi önkormányzatok feladata. Az 54. § (1) bekezdés h) pontja alapján a nyilvános könyvtár éves szakmai munkaterv alapján ellátja a törvényben felsorolt alapfeladatokat, és tevékenységéről éves szakmai beszámolót készít.

Fenti jogszabályi kötelezettségének eleget téve a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár igazgatója, Berze Lajos elkészítette az intézmény 2025. évi tevékenységéről szóló szakmai beszámolót, továbbá a 2026. évi szakmai munkatervet.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 50. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a fenntartó meghatározza és jóváhagyja a muzeális intézmény éves és középtávú feladatait, így különösen stratégiai tervét, munkatervét és beszámolóját, fejlesztési és beruházási feladatait.

Fülöp-Szabó Júlia történész-muzeológus összeállította a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolóját és a 2026. évre vonatkozó főbb terveket.

A Kulturális, Köznevelési és Ifjúsági Bizottság szakbizottságként a 2026. március 18. napján tartandó ülésén tárgyalja az előterjesztést.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolóját, valamint 2026. évi munkatervét jóváhagyólag fogadja el.

Mellékletek: - Beszámoló a Kölcsey Ferenc Város Könyvtár 2025. évi tevékenységéről
- A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2026. évi munkaterve
- Beszámoló a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2025. évi szakmai munkájáról és a 2026. év főbb tervei

Veresegyház, 2026. március 9.

Cserháti Ferenc
polgármester

Pénzügyi egyeztetés:

Az előterjesztés pénzügyi fedezetet nem igényel.

Jeszenszkiné Szikra Brigitta
pénzügyi osztályvezető

Az előterjesztés ellen törvényességi kifogást nem emelek:

Székelyné Szabó Andrea
jegyző

Határozati javaslat:

- 1.) Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jóváhagyja a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény 2025. évi tevékenységéről szóló éves szakmai beszámolót, valamint elfogadja a Könyvtár 2026. évi munkatervét.
- 2.) A Képviselő-testület hozzájárul, hogy a beszámolót, továbbá a munkatervet a fenntartó általi elfogadást követően az intézmény igazgatója 15 napon belül megküldje a megyei könyvtár részére.

Határidő: 2026.03.31.

Felelős: polgármester, igazgató

KÖLCSEY FERENC VÁROSI KÖNYVTÁR

Egy könyvtár. Számtalan történet.

Beszámoló a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2025. évi tevékenységéről

Készítette: Berze Lajos
igazgató

Tartalomjegyzék

Rövid összefoglaló	4
Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	6
Infrastruktúra.....	7
A fizikai terek állapotának változása	7
Az eszközpark állapotának változása	8
Bútorzat	8
Informatikai infrastruktúra.....	8
Gyűjteményi információk.....	10
Gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés.....	10
Állománynagyság.....	10
Gyarapítás	10
Tervszerű állományapasztás (selejtezés)	11
A gyűjtemény feltártsága	12
Digitalizálás, állományvédelem	12
Digitalizálás.....	12
Állományvédelem	12
Könyvkötés, javítás.....	12
Intenzív állományvédelmi tevékenység, eszközök	12
Helyben és távolról elérhető szolgáltatások.....	13
Helyben elérhető szolgáltatások	13
Kölcsönzés	13
Helyben használat.....	14
Számítógép-használat, internethasználat.....	15
Reprográfiai szolgáltatások (nyomtatás, másolás, szkennelés).....	15
Távolról elérhető szolgáltatások	15
Honlap.....	15
Online katalógus	15
Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok).....	16
Gyerekprogramok	17
Előadások, estek	17
Klubfoglalkozások	17
Egyéb rendezvények, programok.....	18

Könyvtári órák, könyvtári foglalkozások	18
Minőségirányítás	19
Helytörténeti tevékenység	19
Partnerségi együttműködések	22
Önkormányzati intézmények.....	22
Óvodák, alapfokú oktatási intézmények.....	22
Középfokú oktatási intézmények.....	23
Veresegyház Városi Önkormányzat Idősek Otthona	23
Szakmai szervezetek.....	23
PR/marketing/kommunikáció eredményei.....	24
Hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)	24
Online megjelenés.....	25
Közösségi média	25
Hírlevél.....	26

Rövid összefoglaló

A 2025-ös esztendő – az előző évekhez hasonlóan – rengeteg örömteli és néhány nehéz perctet is hozott magával.

Az év során működésünk szempontjából két komoly kihívással is szembe kellett néznünk: az egyik a fiókkönyvtárunk megnyitása, a másik az iskolai csoportok könyvtárlátogatásainak örömteli megszorodása volt.

Noha készültünk rá, mégis izgalmas időszakot jelentettek számunkra a március 18-át követő hetek, hónapok. A fiókkönyvtár megnyitása, megismertetése, a köztudatba történő bevezetése, a Budapesti úton elérhető szolgáltatások körének kialakítása és zökkenőmentes működtetése még annak ellenére is embert próbáló feladatnak bizonyult, hogy hitünk szerint alaposan megterveztünk minden mozzanatot.

Örömmel mondhatjuk, hogy az év végére ismert, elfogadott és kedvelt intézményrészünk lett a ligeteki KönyvtárPont. Annak ellenére, hogy dolgozói létszámunk év végéig csak heti kétszer 4 órányi nyitvatartást tett lehetővé, olvasóink közel ezer látogatást tettek ott (ami napi szinten 10-12 látogatót jelent), s mintegy 2500 kötetet kölcsönöztek ki. Ez valamivel meg is haladta előzetes várakozásainkat.

Szintén komoly szervezési feladatokat igényelt a Könyvtár munkatársaitól az iskolai gyerekcsoportok látogatásainak öröndetesen növekvő száma. A folyamat már 2025-ben megkezdődött, amikor is a gyerekrészlegünkbe 2024-ben érkezett két, pedagógus végzettségű munkatársunk belevágott az óvodás és iskolás csoportok számára a rendszeres könyvtárhasználati és olvasásnépszerűsítő programok megvalósításába.

A statisztikai adatok tükrében tekintve a 2025-ös évre elmondhatjuk, hogy folytatódtak az elmúlt időszak örömteli növekedési tendenciái.

BEIRATKOZOTT OLVASÓK

| 2021-2025

**KÖLCSEY FERENC
VÁROSI KÖNYVTÁR**

A beiratkozott olvasók száma a 2025. december 31-i állapot szerint 2599 fő, ami 12%-os emelkedést jelent az előző évhez képest. A beiratkozott olvasók életkor szerinti megoszlását nézve is hasonló növekedést láthatunk. Szinte valamennyi korosztályból 10-12%-kal többen iratkoztak be hozzánk 2025-ben, mint az azt megelőző évben. Ez azt jelenti, hogy a COVID utáni időszakhoz (2022) viszonyítva jelenleg 41-42%-kal több beiratkozott olvasónk van.

E tendencia alól egy negatív és egy pozitív kivétel van: a 17-18 éves korosztály esetében egy kb. 8%-os visszaesés figyelhető meg, míg a 26-35 éveseket vizsgálva egészen meglepő, mintegy 35%-os emelkedést tapasztaltunk. Összességében az évről évre növekvő számok nem azért örömteliek, mert jól mutatnak a statisztikában, hanem azért, mert reményteli cáfolatát adják annak a közkeletű vélekedésnek, hogy a 21. századi emberek – különösen azok, akik fiatal és érett felnőttkorban vannak – már alig-alig olvasnak.

Több, mint 20%-kal nőtt a könyvtárlátogatások száma és 12%-kal a kikölcsönzött dokumentumoké. Ez utóbbiak tekintetében kiugró növekedést mutat a hangskönyvek iránti kereslet (+50% 2024-hez viszonyítva).

Mint a bevezetőből is kitűnik, a könyvtári szolgáltatások iránti igény töretlenül emelkedett az előző év során is. Ami igazán örömdetes, hogy a növekedés üteme minden tekintetben meghaladja a város lakosságszámának ~0,6%-os növekedését,

azaz a szolgáltatásaink iránt mutatkozó érdeklődés pozitív változása nem „automatikus” következménye a településen élők számának növekedésének.

Munkatársaink minden erejükkel, képességeik legjavát adva azon voltak, hogy e folyamatosan növekvő igényeket ki tudjuk elégíteni, szolgáltatásaink minőségével, sokféleségével az olvasók, könyvtárlátogatók a leginkább elégedettek lehessenek. Ennek érdekében folytattuk a minőségirányítási rendszer bevezetését intézményünkben, s munkatársaim ezért képezték tovább magukat formális és informális keretek között egyaránt.

Azonban magas színvonalú, népszerű szolgáltatásokat csak megfelelő infrastrukturális körülmények között lehet nyújtani, s a Könyvtár jelenlegi elhelyezése ezen igényt semmiképpen sem elégíti ki. Szomorúan kellett tudomásul vennünk, hogy a Petőfi utcai épületbe történő átköltözésünk időpontja kitolódott, bizonytalanná vált, hiszen egyfelől az új őrs rendőrség általi birtokbavétele 2025-ben elmaradt, másfelől az építőipari beruházási költségek az elmúlt év során drasztikus mértékben emelkedtek tovább.

Az aggasztó tények és folyamatok ellenére is bízunk abban, hogy a Könyvtár hamarosan méltóbb elhelyezést nyerhet, s a település lakosai a közeljövőben a jelenleginél magasabb színvonalú szolgáltatásokat vehetnek majd igénybe.

Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

A múlt év során másfél fővel bővült a Könyvtár és a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény létszáma. Utóbbi tekintetében különösen örömdetes, hogy az intézmény megalapítása óta első ízben van főállású, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkatársa, történész muzeológus munkakörben. *(Tekintve, hogy a Gyűjtemény beszámolója és munkaterve az intézményi sajátosságok miatt nem illeszthető be a kötött struktúrájú könyvtári beszámolóba és munkatervbe, az külön dokumentumokban kerül benyújtásra.)*

A Könyvtár munkatársi gárdája is bővült az év során, egy négyóraban foglalkoztatott munkatárssal, aki részben gyermekkönyvtáros, részben pedig adminisztratív feladatokat lát el. A jelenleg gyermekgondozás miatt távollévő munkatársunk helyettesítésére, teljes állásban felvett kollégánk pedig átvette a helyismereti gyűjteményi feladatokat. Hozzáértése és lelkesedése révén ezen a területen nagyobb lépetekkel haladhatunk előre, mint az elmúlt évtizedek során bármikor is tehettük.

2025 végén összesen 6.5 munkatársa volt Könyvtárunknak, akik közül egy kolléganő GYED-en tartózkodik.

A munkatársak iskolai végzettség szerinti megoszlása:

- 6 fő felsőfokú végzettséggel (főiskola/Bsc, egyetem/Msc)
- 1 fő középfokú végzettséggel (könyvtáros asszisztens)

A szervezet azonban nem csak létszámában bővült, de – a bevezetőben már említett fiókkönyvtár megnyitásával – a szolgáltatási helyek is gyarapodtak. A Budapesti úton, március 18-án átadott intézményrész azzal a céllal nyitotta meg kaput, hogy a központtól távolabb, a Ligetekben és Csonkáson élők számára is könnyebben hozzáférhetőkké válhassanak alapszolgáltatásaink.

Annak érdekében, hogy munkatársaink egyre magasabb szintre emelhessék a könyvtári munka és szolgáltatások színvonalát, folyamatosan vesznek rész képzéseken, továbbképzéseken.

2025-ben is így volt ez. Egyik gyermekkönyvtárosunk sikeresen végezte el az Újpedagógia Kft. által szervezett és lebonyolított „Az üveghegyen túl – Papírszínház az óvodában” című kurzust, amely során megismerte a papírszínház eredetét, hagyományait, és átfogó képet kapott a mai modern papírszínház kialakulásának állomásairól. Praktikus ismeretekkel gazdagodott a kamishibai¹ használatával kapcsolatban, és megtanulta beépíteni azokat a könyvtár óvodásokat célzó programjaiba, tevékenységébe.

Helyismereti könyvtárosunk decemberben kezdte meg és ez év januárjában abszolválta sikeresen az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete által szervezett „A helyismereti munka trendjei a 21. században” című tanfolyamot, ahol megismerhette a helyismereti munka korszerű trendjeit, eszközeit és módszereit, képessé vált ezek alkalmazására, az egyes használói csoportok eredményes bevonására. Így a jövőben olyan helyismereti programokat és szolgáltatásokat tervezhetünk meg, amelyek során a könyvtár katalizátorként működhet a helyi közösségben.

Infrastruktúra

A fizikai terek állapotának változása

Sajnos a „Központi Könyvtár” alapinfrastruktúrájában az elmúlt 27 évben változás nem történt. Intézményünk 1998 óta a Fő út 53. szám alatti Átrium Üzletház mindenféle akadálymentesítést nélkülöző épületében található. Itt mindössze három, üzleti célokra készült, 60-70 m²-es helyiségben, a körfolyosóból leválasztott, egyik oldaláról teljesen nyitott és rendkívül szűk internetponton (amely egyben – sőt, egyre inkább – a katalogizálási tevékenységnek is helyet ad, továbbá mintegy 3 éve a folyóirat olvasó is ide került), próbálja meg kielégíteni a közel 2600 beiratkozott olvasójának, a könyvtárba érkező óvodás- és iskolás csoportoknak, illetve a rendezvények látogatóinak igényeit. Raktározási célokra három, kisméretű, a pincében – a víz- és szennyvízvezetékek alatt – elhelyezett helyiséget, illetve az üzemén kívül helyezett „étellift”-hez tartozó kb. 3-4 m²-es helyiséget használjuk. Helyiségeink kis alapterületűek, könyvtári célokra alkalmatlanok, megvilágításuk rossz, a felnőtt és gyerek-részleg természetes fénnel való ellátása nem megoldott.

¹ A papírszínház eredeti, japán neve.

A terek kialakítása miatt azok szemnek is kellemes, ergonomikus és könyvtári szempontból is megfelelő berendezése nem lehetséges. Noha a szakmai ajánlásokban foglaltaknál állományunk jelentősen kisebb (a javasolt 62-63 000 dokumentum helyett nem egészen 40 000), aprócska olvasói tereink így is túlzsúfoltak, nehezen áttekinthetők, helyben használatra, itt tartózkodásra nem ösztönzik a látogatókat, sőt a könyvkiválasztást is megnehezíti számukra. Ebből adódóan olvasóink viszonylag kevés időt töltenek itt, így könyvtárunk az egyik legfontosabb társadalmi szerepét, a közösségi létnek otthont adó „harmadik hely” funkcióját képtelen jól betölteni.

Valamennyi olvasói tér falai repedezettek, több helyütt a vakolat is sérült, 27 év után minden helyiség festésre, felújításra szorulna. Ezt azonban megnehezíti, hogy az adott térben található nagy mennyiségű – 8-12000 kötetnyi – könyv rendszerezett és biztonságos átmeneti tárolása nem megoldható.

A Fő úti könyvtár állapotával szemben fiókkönyvtárunk kiváló körülmények között került elhelyezésre. A 68 m²-es, klimatizált bérlemény a portálablakoknak köszönhetően kifejezetten világos, új bútorokkal kényelmesen berendezett, áttekinthető, így az ott nyújtott szolgáltatásokat a látogatók méltó körülmények között tudják igénybe venni.

Az eszközpark állapotának változása

Bútorzat

Az elmúlt év során a Központi Könyvtár szinte valamennyi ülőbútorát sikerült újra kárpitoztatnunk, illetve az újra szivacsozásuk is megtörtént, így végre a 40 éves székek és fotelek, amelyekre nagyon sok panasz érkezett az évek során, újra elfogadható kényelmet nyújtanak látogatóinknak.

A szeptemberben elrendelt beruházási korlátozások miatt nem sikerült lecserélnünk a gyerekrészlegben található, balesetveszélyes könyvespolcokat, azt azonban 2026 első félévében mindenképpen meg kell tennünk, mielőtt valamelyik kis olvasónk, vagy éppen munkatársunk sérüléseket szenved.

A Fő úti helyiségekben a bútorzat tekintetében változások nem történtek, a könyvespolcok, az olvasók és a munkatársak által használt asztalok életkorukat tekintve mintegy 40-50 évet „ölelnek fel”, küllemükben és fizikai állapotukban részben elavultak, elhasználtak, több közülük könyvtári célokra alkalmatlan.

A múlt év tavaszán átadott fiókkönyvtár szerencsére bútorzatát tekintve is szöges ellentéte a Fő úti „anyaintézménynek”. Az egységes képet nyújtó, világos színű, praktikus IKEA bútorok önmagukban is kifejezetten kellemes környezetet nyújtanak az olvasóink számára akár a könyvkiválasztáshoz, akár a helyben olvasáshoz.

Informatikai infrastruktúra

Szerver

A könyvtárban üzemeltetett Dell PowerEdge T340 torony szerver jelenleg jól ellátja feladatát, de figyelembe kell vennünk, hogy a modell gyártását és forgalmazását

2021-ben befejezte a gyártó, így a jelenleg 5-6 éves eszköz cseréje hamarosan szükségessé válik.

Hálózat

A 2024-ben beszerzett, korszerű szolgáltatásokat nyújtó Ubiquiti típusú eszközökkel stabil vezetékes és vezeték nélküli hálózati elérhetőséget tudunk biztosítani mind a könyvtárosok által használt PC munkaállomásoknak, mint a látogatók által használt saját eszközöknek (laptop, tablet, mobiltelefon).

Mentőegység

A szerver mellett alkalmazott mentőegységünk 2024-ben tönkrement, nem volt tovább használható. Cseréjét 2025 második félévére terveztük, azonban a szeptemberben életbe lépő beruházási korlátozások miatt nem volt lehetőségünk megvalósítani. Mivel így a szerveren tárolt adatok, információk mentése jelenleg nem megoldott, így 2026-ban már elengedhetetlen lesz egy megfelelő mentőegység beszerzése.

Munkaállomások

A 100%-ban az Országos Informatikai Programiroda pályázatain beszerzett valamennyi munkaállomásunk tökéletesen megfelel a célnak. Az integrált könyvtári rendszer futtatására éppúgy alkalmasak, mint az irodai szoftvercsomag működtetésére, így cseréjük alapvetően nem lenne szükséges. Azonban a Microsoft által kötelező módon a felhasználókra erőltetett Windows 11 futtatására sajnos mindössze egy számítógépünk bizonyult alkalmasnak. Mivel a Windows 10 rendszer 2026-ban már csak korlátozott ideig kap frissítést, így az év során gyakorlatilag valamennyi személyi számítógépünket le kell cserélnünk. A felesleges beruházások elkerülése érdekében megvizsgáltuk a nyílt forráskódú operációs rendszere, illetve szoftverekre történő átállás lehetőségét, azonban kiderült, hogy a Könyvtár legfontosabb alkalmazása, a valamennyi könyvtári feladatot magába integráló SZIKLA program nem tud linuxos környezetben működni.

Szoftverkörnyezet

Könyvtárunk a rendelkezésre álló vásárolt és ingyenes szoftverekkel valamennyi kötelező és önként vállalt szakmai és egyéb – pl. adminisztratív és PR – feladatát el tudja látni. Ez alól egyedül a személyi számítógépek operációs rendszere képez kivételt, ahogyan az az imént már ismertetésre került.

Az elmúlt évek során telepítettünk minden olyan rendszert, amely segítségével az eddigi legnagyobb lemaradást mutató területen, a helyismereti dokumentumok feldolgozását, archiválását és közzétételét meg tudjuk valósítani. Helyismerti könyvtárosunk érkezével már a személyi feltételei is megteremtődtek a munka megkezdésének.

Jelen pillanatban a könyvtári integrált rendszer tekinthető a leginkább elavult informatikai rendszernek könyvtárunkban, úgy architektúráját, mint szolgáltatási palettáját tekintve. A Netlib Kft. évek óta dolgozik a rendszer alapjaiban történő megújításán. Bízunk benne, hogy hamarosan részletesebb információkat is

kaphatunk erről, s belátható időn belül egy minden szempontból korszerű könyvtári rendszerrel szolgálhatjuk ki olvasóinkat.

Gyűjteményi információk

Gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

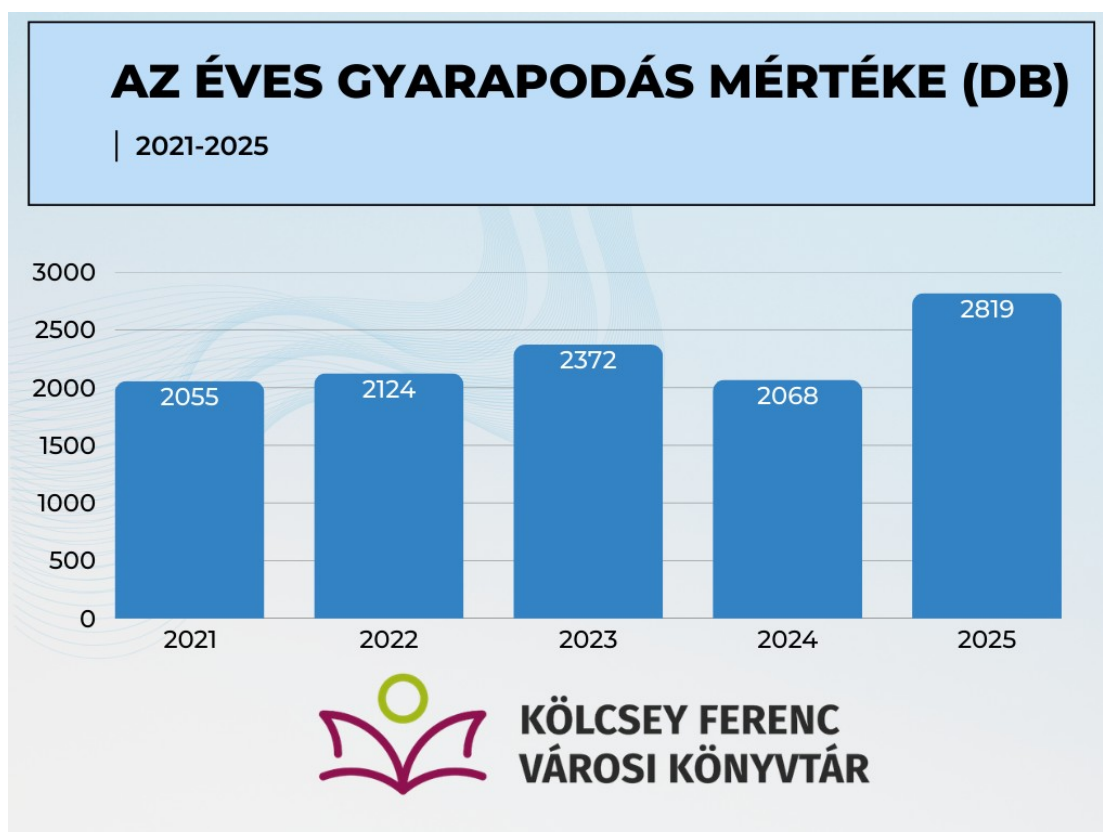
Állománymagyság

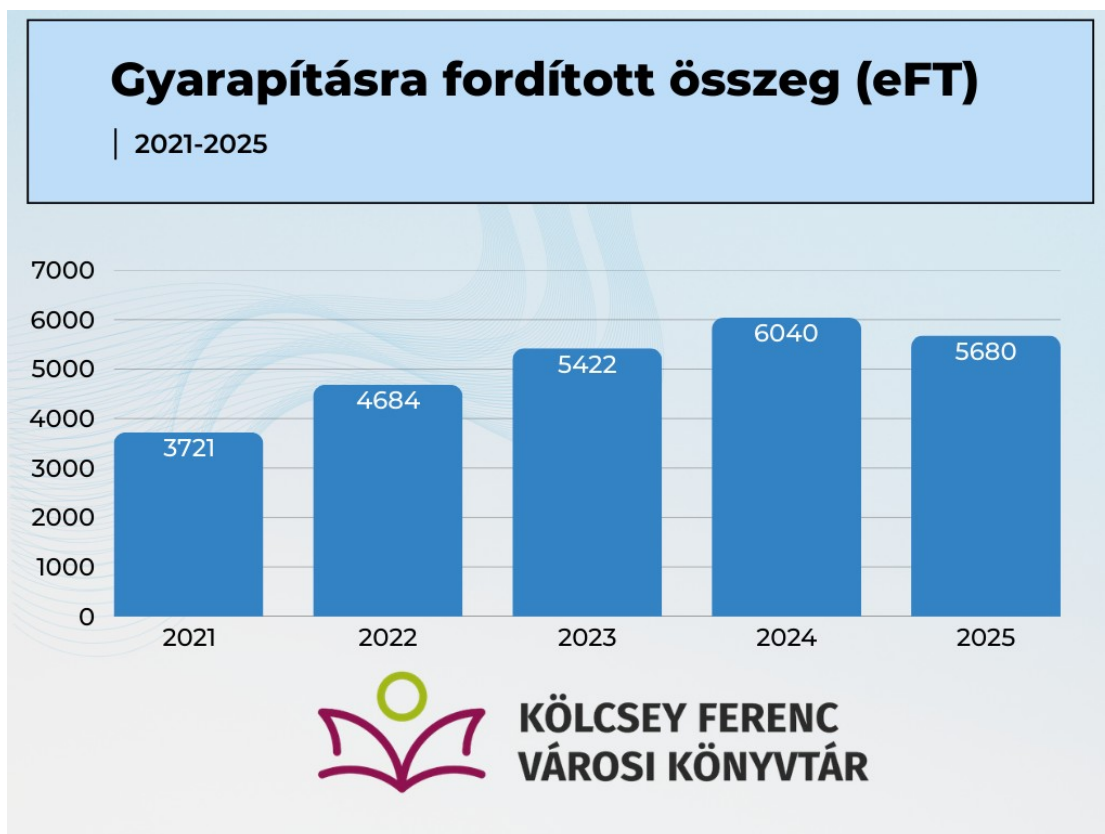
A könyvtári állomány nagysága 2025. december 31-én összesen 41 280 egység (könyv, bekötött vagy tékázott folyóirat, digitalizált dokumentum stb.) volt, amelyből a könyvek száma 39 931 db. A könyvek közül olvasóink 37 285 kötetet kölcsönözhetnek, a fennmaradó 2 668 kötetet csak helyben használhatják.

Az állomány nagysága jelentősen alulmarad a szakmai ajánlások alapján számítottak, hiszen egy 22 ezer lakosú település könyvtárában mintegy 66 000 kötetnek illene lennie a szakmai mutatók alapján. Erre azonban a jelenlegi elhelyezésünk mellett nincs lehetőségünk. Tovább rontja a helyzetet, hogy az állomány 20%-a raktárakban van, s ezek a könyvek az olvasók előtt szinte észrevétlenek maradnak.

Gyarapítás

A könyvtár állománya 2025-ben összesen mintegy 2800 kötetrel gyarapodott, míg a tervszerű állományapasztás során összesen 795 könyvet, valamint a helyhiány miatt a könyvtár által 2018-2023 között előfizetett napilapok és folyóiratok lapszámait selejteztük le.

A fenti két diagram 2024-2025.évi adatai között mutatkozik némi diszkrepancia, ami a beszerzett dokumentumok számát és a beszerzésükre fordított összeget illeti. Ennek oka, hogy 2024-ben az ősz második felében kaptuk meg a könyvtári érdekeltségnövelő támogatást a központi költségvetésből. A támogatásból beszerzett könyvek számlái még 2024-ben teljesítésre kerültek, így növelve a kiadásokat, a megvásárolt könyvek feldolgozása („leltárba vétele”) azonban csak 2025 elején történt meg, így azok – mint gyarapodás – a tárgyév számaiban mutatkoznak meg.

A beszerzett könyvek száma valamelyest alacsonyabb, mint az az Országos Széchényi Könyvtár munkatársai által összeállított mutatógyűjtemény alapján szükséges lenne (évi 150 kötet / 1000 lakos). Azonban évi 3300 kötet beszerzése mind anyagi, mind elhelyezési lehetőségeinket meghaladja. Nagy gondot fordítunk arra, hogy a friss kiadású könyvek mihamarabb elérhetőek legyenek kölcsönzési állományunkban, mivel ez – a visszajelzések alapján – nagyon fontos kritérium olvasóink körében, s ekképpen is javítani tudjuk a könyvtár helyi társadalmi megítélését.

Tervszerű állományapasztás (selejtezés)

Tárgyév során mindössze 759 könyvet selejteztünk le, illetve ezen felül 34 folyóirat és napilap 2018 és 2023 között megjelent lapszámait töröltünk alapvetően helyhiány miatt nyilvántartásainkból. Az év második felében újabb, majd’ 1500 könyv leselejtezését készítettük elő, amelyek 2026. február elején kerültek ténylegesen kivonásra az állományból.

A gyűjtemény feltártsága

A gyűjteményünk papíralapú része 100%-ban feldolgozott, leltárba vett és katalogizált. Valamennyi, könyvtári állományunkba tartozó könyv és újság megtalálható az interneten keresztül elérhető katalógusunkban.

A feldolgozás tekintetében a digitalizált helytörténeti dokumentumok terén van elmaradásunk. Az elsősorban fotódokumentumokból, illetve szkennelt helyi lapokból álló gyűjtemény feltárásához szükséges SZIKLA modulokat a múlt év második felében telepítettük a Netlib Kft. munkatársaival, így a feldolgozás és az interneten keresztüli hozzáférés biztosítása 2026-tól megtörténhet.

Digitalizálás, állományvédelem

Digitalizálás

2025-ben folytattuk a helyismereti, helytörténeti dokumentumokhoz tartozó fotók és kéziratok digitalizálását. Az év során több, mint 1700 fényképet, és pontosan 10 kéziratot – a Fabriczius József Esti Gimnázium és Kereskedelmi Szakközépiskolába írt, elsősorban Veresegyházról szóló, vagy a városhoz szorosan kötődő témájú szakdolgozatot – digitalizáltak a könyvtár munkatársai és a közösségi szolgálatot végző diákok.

Így jelenleg összesen közel 5600 fotó és mintegy 230 szöveges, digitalizált dokumentumot őrzünk. Ezek szakszerű feldolgozása 2026-ban kezdődhet meg.

Állományvédelem

Könyvkötés, javítás

Tárgyév során 80 olyan könyvet javított meg könyvkötészetben jártas munkatársunk, amelynek kötése a használatból fakadóan megsérült. Az ehhez szükséges eszközöket szaküzletekből beszereztük, így a népszerű, gyakran kölcsönzött könyveink élettartamát saját magunk, költséghatékonyan tudtuk meghosszabbítani.

Intenzív állományvédelmi tevékenység, eszközök

Könyvtárunkban teljes egészében hiányoznak az intenzív állományvédelmi tevékenységhez szükséges technikai feltételek: sem lopásgátló berendezésünk, sem páratartalmat szabályzó eszközeink nincsenek, előbbi nem is tudnánk hol elhelyezni a nyomasztó helyszűke miatt..

Ezen kategóriába tartoznak még a raktározási körülmények is: a három nagyobb és egy kisebb raktárunkban jelenleg mintegy 10 000 kötet könyvet őrzünk. Az alagsori három helyiségben több, mint 8 000 – részben helyismereti – dokumentum található. Az a 8 000 dokumentum fokozott veszélynek van kitéve, hiszen az épület víz-, szenny- és fűtővíz hálózata ezek mennyezetén fut keresztül, illetve az épület kazánháza is közvetlen szomszédságukban van. Amint az az elmúlt 13 év alatt kétszer is bebizonyosodott, egy esetleges csőtörés szükségszerűen károkat okoz(hat) a raktárban tárolt állományban.

Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

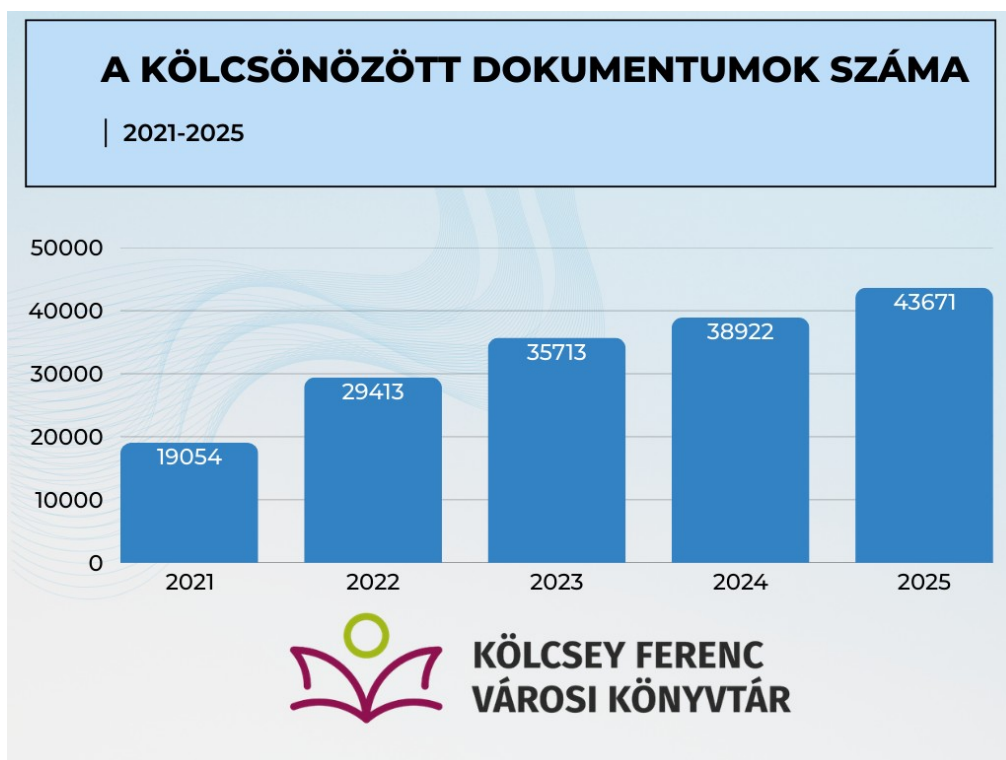
Helyben elérhető szolgáltatások

Kölcsönzés

Amint azt az összefoglalóban már jeleztem, az elmúlt év során tovább növekedett a beiratkozott olvasóink száma. A 12%-os növekedés azért is öröndetes, mert a beiratkozások száma nagyobb arányban nőtt, mint azt a lakosságszám változás indokolta volna, azaz egyre többen fedezik fel a könyvtári szolgáltatásokat, s ezen keresztül az olvasás örömeit.

A beiratkozások számának változását meghaladó mértékben emelkedett a könyvtárlátogatások száma, ami 2025-ben 20%-kal volt magasabb, mint az előző évben. S ez kizárólag a könyvtári alapszolgáltatásokra vonatkozó adat, amely nem foglalja magába a rendezvényeken, klubokban, könyvtári órákon megjelentek számát. Ezen adatok ismételten rávilágítanak a könyvtár elhelyezési problémáira. Ilyen kisméretű, rosszul berendezhető terekben évről évre egyre nagyobb gondot jelent a növekvő számú látogató színvonalas kiszolgálása, az általuk igényelt mennyiségű olvasnivaló szabadpolcon – azaz olvasói terekben és nem raktárban – tartása.

12%-kal nőtt a kölcsönzött könyvek száma, s kb. 14-15%-kal emelkedett a hosszabbításoké. Ez azt jelenti, hogy olvasóink „fejenként” nagyjából ugyanannyit olvastak az elmúlt esztendőben, mint 2024-ben, s egy-egy könyv elolvasására is körülbelül ugyanannyi időt szántak.

Érdemes néhány szót ejteni a fiókkönyvtár látogatottsági statisztikáiról is.

A KönyvtárPont március 18-án nyitotta meg „kapuit”, s 2025-ben heti 2 napon, alkalmanként 4-4 órában tartottunk nyitva. Ez az év során 80 napnyi, azaz 320 órányi nyitvatartási időt jelent.

Ebben az időszakban összesen 932 látogatás történt, amelyek közül 554 esetben 14 év alattiak, míg 378 alkalommal 18 év felettiak tértek be hozzánk. A látogatások 40%-a délelőtti, míg 60%-a a délutáni órákban történt. A fiókkönyvtárból ezen időszak alatt 2468 könyvet kölcsönöztek olvasóink. Ezen számokból adódóan a KönyvtárPonton naponta 10-12 látogatót fogadtunk és egy-egy olvasónk 2-3 könyvet kölcsönzött ki alkalmanként. Ez azt is jelenti, hogy a fiókkönyvtár látogatói másfélszer, kétszer annyit olvasnak, mint a központi könyvtárba járó olvasóink.

Összegzésül elmondható, hogy azon preconcepciónk, amely szerint a fiókkönyvtár látogatói elsősorban a Ligetekben lakó, kisgyermekes családok köréből kerülnek majd ki, alapvetően helyes volt, de az arányok arra is figyelmeztetnek minket, hogy semmiképpen sem feledkezhetünk meg a környéken élő felnőtt olvasók igényeiről sem. 2026-ban mindenképpen növelnünk kell a nyitvatartási időt, mégpedig hangsúlyosan a délutáni órákat preferálva, s a felnőtt és gyermekirodalom arányát még inkább a kölcsönzési adatok alapján kell meghatározni.

Helyben használat

Az információszerzési szokások változásával párhuzamosan csökken a könyvtári dokumentumok tanulási, kutatási célú helyben használatára mutató igény is. Ehhez hozzájárul, hogy tereink kicsik, zsúfoltak, így azok, akik helyben szeretnének információt keresni, nem, vagy csak elvétve találnak ehhez megfelelő, zavartalan körülményeket.

Ennek megfelelően szinte alig mutatkozik ilyesfajta igény látogatóink részéről. 2025-ben mindössze 2 olyan vendégünk volt, akik rendszeresen, hetente több alkalommal is visszajártak, s innen végeztek távmunkával összefüggő tevékenységeket, s 10 alatt volt azon látogatóink száma, akik egyszer vagy többször tértek be hozzánk tanulási céllal.

Ugyanez igaz a folyóiratok, magazinok helyben olvasására is. A nyitott, zajos „folyóirat olvasó” nem csalogatja látogatóinkat, így az előfizetett újságok többségét inkább kikölcsönzik egy hétre, s otthon olvassák el.

Fentiekből adódóan településünkön elvész a könyvtár egyik legfontosabb funkciója, a közösségi tér, a „harmadik hely” szerepe és minimálisra csökken a „nyilvános ismerősség”-ként definiált szituációk kialakulási lehetősége is, miközben jelen világunkban erre egyre nagyobb szükség lenne. *(A nyilvános ismerősség akkor jön létre, amikor az emberek rendszeresen ugyanabban a térben tartózkodnak, felismerik egymást, "ismerős arcokká" válnak, anélkül, hogy beszélgetnének vagy személyes kapcsolatot alakítanának ki. Ez a jelenléti forma nem igényel aktív részvételt vagy elköteleződést: nem szükséges megszólítani a másikat, közös*

tevékenységben részt venni vagy bármilyen formális kapcsolatot létesíteni. A jelenlét önmagában elegendő ahhoz, hogy az emberek fokozatosan megszokják egymást, és ezáltal csökkenjen az idegenség érzése. Forr.: Kovácsné Koreny Ágnes FSZEK főigazgató)

Számítógép-használat, internethasználat

E területen folytatódtak az előző időszak tendenciái. Az internet-hozzáférés manapság annyira hétköznapi és szinte bárhol elérhető, hogy erre a célra már csak egy számítógépet tartunk fenn, s ezt 2025-ben mindösszesen 34 alkalommal vették igénybe.

A 2024-ben „adtuk” át látogatóinknak az ingyenes wifi hozzáférést, amely nem csak a világháló böngészéséhez, a közösségi média és egyéb felületeken történő kommunikációt segíti elő, de a távmunka szempontjából is remek lehetőséget kínál. Így meg is jelentek azon látogatók könyvtárunkban, akik a hagyományos szolgáltatásokat nem, de a távmunkához rendelkezésre bocsátott infrastruktúrát heti rendszerességgel használják.

Reprográfiai szolgáltatások (nyomtatás, másolás, szkennelés)

Ezen szolgáltatásokra ugyanaz igaz, mint az internet, illetve számítógép használatra. A kommunikáció, s ezen belül is a hivatali kommunikáció változásai, az internet ezen területen is egyeduralkodóvá válása együtt járt azzal a ténnyel, hogy a reprográfiai szolgáltatásaink iránt is egyre kisebb igény mutatkozik. (Ehhez persze azt is hozzá kell tenni, hogy az Átrium Üzletház földszintjén digitális nyomda működik, aki ugyanezen szolgáltatásokat nyújtja a betérőknek, akik épp ezért a könyvtárig már el sem jutnak.)

Távolról elérhető szolgáltatások

Honlap

A Könyvtár honlapja, valamennyi önkormányzati intézménnyel együtt, 2025. tavaszán integrálódott a város hivatalos honlapjába. Ezt követően 6400 látogatót regisztráltunk honlapunkon, akik összesen több, mint 17000 oldalt, hírt és eseményt tekintettek meg.

Online katalógus

Könyvtárunk online katalógusa a kor követelményeinek megfelelően már nem csak a könyvtári állományban való keresést teszi lehetővé, hanem e mellett olvasóinknak lehetősége van:

- lekérdezni és ha szükséges, módosítani személyes adataikat;
- lekérdezni aktuális kölcsönzéseiket, s ha szükséges, meghosszabbítani a kölcsönzési határidőt;
- beszerzési javaslatot tenni a könyvtár számára;
- kérdéseket feltenni a könyvtárosoknak;
- ellenőrizni, milyen könyveket kölcsönöztek a múltban;

- épp kölcsönzés alatt lévő könyvre előjegyzést rögzíteni, vagy a könyvtárban lévő könyvet félretetetni maguknak;
- virtuális könyvespolcot kialakítani azon könyvek számára, amelyeket a jövőben el szeretnének olvasni;
- értékelni az elolvasott könyveket;

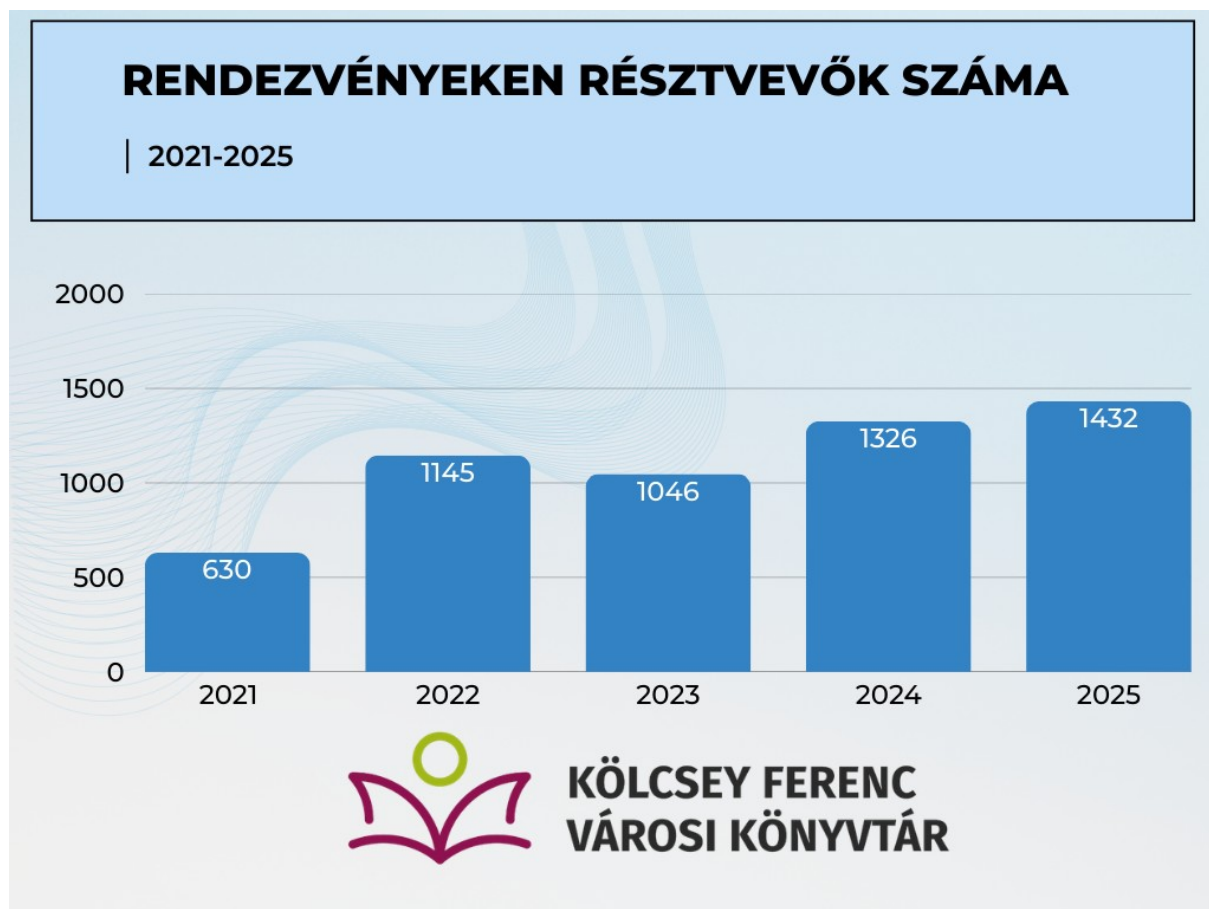
Természetesen a legtöbbben a keresés funkciót használják a lehetőségek közül. 2025-ben több, mint 30 000 keresést hajtottak végre adatbázisunkban, de emellett a fentebb felsorolt, értéknövelő szolgáltatásokat is összesen közel 17 000 alkalommal vették igénybe olvasóink.

Telefon és e-mail

Természetesen az olyan hagyományos eszközökön „keresztül” is az érdeklődők rendelkezésére állunk, mint a telefon és az elektronikus levél. 2025-ben olvasóink 2 200 alkalommal kértek segítséget, információt ezen eszközökön keresztül.

Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok)

Az év során összesen mintegy 80 rendezvényen több, mint 1400 látogatót fogadtunk könyvtárunkban. E helyet csak a „hagyományos” értelemben vett rendezvényekre koncentrálok, a diákok számára tartott könyvtárhasználati képzéseinket a partnerkapcsolatokról szóló fejezetben részletezem.

Gyerekprogramok

A kisgyermekes családok számára havi gyakorisággal hirdettünk meg papírszínházi bemutatókat és diafilmesteket, amelyek nagy népszerűségnek örvendtek az érdeklődők körében. Természetesen a gyerekek kreativitását kihasználva sosem csak passzív befogadóként, nézőként vártuk őket. Veresné Virág Zsuzsanna gyermekkönyvtáros minden bemutatót követően tartott számukra egy kis kézműves foglalkozást is, amelynek keretében a csemeték mintegy feldolgozták a látottakat, hallottakat.

Hosszú idő után először próbálkoztunk újra gyerekek számára író-olvasó találkozó szervezésével, amelynek keretében Pásztohy Panka volt a Könyvtár vendége. Örömmel mondhatjuk, hogy a teltházas rendezvényt a „nézőtéren” helyet foglaló apróságok éppúgy élvezték, mint a kíséretükben érkező szülők.

Szintén a gyermekek voltak az elsődleges célközönsége a 2025-ben is megrendezésre került Országos Rajzfilmünnep keretében szervezett vetítéseknek, azonban őszintén el kell mondanunk, hogy erre a programra meglehetősen kevesen, a két nap alatt mindössze 17-en voltak kíváncsiak.

Előadások, estek

Könyvtárunk elkötelezetten áll ki azon alapelv mellett, hogy a 21. század könyvtára, mint köz(össégi)tér, mint az egész életen át tartó tanulás és az emberek és csoportjaik közötti interakciók egyik legalapvetőbb helyszíne. Ennek fényében igyekszünk hosszú évek óta olyan programokkal, rendezvényekkel, előadásokkal „becsalogatni” hozzánk a település lakóit, amelyek nem, vagy csak közvetett kapcsolatban állnak a „hagyományos könyvtári” tevékenységekkel, funkciókkal.

Így volt ez az elmúlt évben is, amikor 14, különböző tematikájú rendezvényünkre vártuk az érdeklődőket. Ezekre az estekre átlagosan 30-an voltak kíváncsiak, amely szám ugyan mintegy 25-30%-kal alacsonyabb, mint a COVID előtti időszakban volt, de úgy érzem, ezzel együtt sincs szégyenkezni valónk.

Ez évben is nagy érdeklődés övezi a távoli múltba, vagy földrészekre kalauzoló előadásokat – Antalffy Péter, Fráter Erzsébet – éppúgy, mint Orosz Helga művészettörténeti, Majsai László neveléslélektani, illetve Csikós Gréta vagy Farkas Zsolt irodalmi előadásait.

Klubfoglalkozások

Könyvtárunkban jelenleg két klub működik, immár hosszú évek óta.

A Mélyolvasó Klub összejövetelein biblioterápiás beszélgetésekben vehetnek részt mindazok, akik szeretik az irodalmat és szívesen beszélgetnek egy-egy versről, novelláról, Hajdu Gyöngyvér könyvtáros irányítása mellett. A foglalkozások – egyben a biblioterápia – lényege, hogy válogatott szépirodalmi művek, szövegek olvasása és feldolgozása révén segítse hozzá a klubtagokat az önismeretük és személyiségük

fejlesztéséhez. Ezeken a havi rendszerességgű foglalkozásokon alkalmanként 8-12 fő vesz részt. Ez a csoportnagyság ideálisnak tekinthető, mert megfelelően biztosítja a problémamentes kommunikációt és egymásra figyelést.

A Veresi Filmklub 2025-ben már kilencedik éve nyújt lehetőséget mindarra a filmek szerelmeseinek, amire a Mélyolvasó Klub az irodalombarátoknak. A klubfoglalkozások célja itt sem más, minthogy – egy-egy film megtekintését követően, a moderátor szerepét betöltő Majsai László terapeuta és pszichopedagógus irányítása mellett – a résztvevők a saját életük tapasztalatain és adott érzelmi állapotukon „keresztülszűrve” tudjanak beszélgetni egymással a film mondanivalójáról. Jellemzően a Filmklub havonta megtartott foglalkozásain is 10-15 fő vesz részt általában.

Egyéb rendezvények, programok

Évről évre nagy örömmel fogadják a Fenyvesbe látogatók a könyvtár standját a városi majálison, ahol kisebbeket játékokkal, kézműves foglalkozásokkal, míg a nagyobbakat irodalmi kvizekkel és könyvvásárral várunk.

Jókai születésének 200. évfordulójára könyves kihívás hirdettünk olvasóinknak. A kikölcsönzött és elolvasott Jókai regények mellé olvasóink ajándékkönyvet választhattak maguknak.

Legnagyobb örömünkre nem csak néhány, hanem közel 50 olvasónk kölcsönzött könyveket Jókaitól az év során, s ebben a számban a kötelező irodalmat kereső iskolások nincsenek is benne. Többen annyira ráéreztek e regények „ízére”, hogy már jutalom nélkül is vitték, olvasták a valaha legnépszerűbb magyar regényíró munkáit.

Olvasóinkat arra kértük, hogy öt szempont alapján értékeljék is, amit elolvastak. Ezen értékelések éppúgy tükröztek örömet okozó felfedezéseket, mint néhány esetben csalódást, de a többség jó osztályzatokat adott „a nagy mesemondónak”.

Számunkra az is meglepő volt, hogy a legtöbbet olvasott két regény – a Minden poklokon keresztül és A tengerszemű hölgy – nem az író legismertebb munkái közül került ki. Ezek mellett nagy népszerűségnek örvendett még az Eget vívó asszonyszív, az Afanázia, az Erdély aranykora, a Szegény gazdagok és az Egy hírhedt kalandor a XVII. századból című regény is, hogy csak egy párat említsünk abból a több mint 30 címből, amiket idén Jókaitól kikölcsönöztek könyvtárunkból.

Idén először vettünk részt a Múzeumok Éjszakája programsorozat veresegyházi eseményein. A Könyvtárba szervezett játékos feladatok – pl. könyvtorony építés 85 könyvből – sok érdeklődőt vonzott az est folyamán, s a visszajelzések alapján látogatóink nagyon jól érezték magukat intézményünkben.

Könyvtári órák, könyvtári foglalkozások

Az oktató-nevelő intézmények számára nyújtott könyvtári szolgáltatásokról a partnerségi együttműködést bemutató fejezetben lesz szó.

Minőségirányítás

Noha a megnövekedett munkaterhek – intenzív helytörténeti munka, a gyermekrészlegben megszorodó iskolai csoportok, a beiratkozott olvasók számának növekedése – lassabb tempót kényszerített ránk a minőségirányítás területén, 2025-ben is sikerült előre lépünk a minőségirányítási rendszer bevezetése terén.

Elkészítettük a külső kommunikációs stratégiát annak érdekében, hogy a Könyvtár valamennyi partnerével (az olvasótól a fenntartóig bezárólag) tervezetten és a megfelelő csatornákon tudjunk kommunikálni.

Az év során kiválasztottuk azt a 10-12 kulcsfontosságú, illetve kritikus folyamatot, amelyek esetében a hibák, vagy a nem megfelelőségek nagyban akadályozzák a szolgáltatás működését és/vagy komoly presztízsveszteséget jelentenek a könyvtár számára. Ezen folyamatok elemzése után elkészítettük a helyes működést modellező folyamatábrákat, a folyamatok leírását, illetve meghatároztuk azon kritikus pontokat, ahol a hibák bekövetkezhetnek. Ahhoz, hogy e tevékenység azokat a pozitív változásokat hozza el munkánk során, amelyet célul tűztünk magunk elé, 2026 első félévében meghatározzuk, hogy milyen módon, milyen gyakoriággal és milyen szempontok alapján mérjük a folyamatok megfelelő működését, illetve milyen esetekben élünk a beavatkozás és újratervezés eszközével.

Megkezdjük a Könyvtár esélyegyenlőségi tervének kidolgozását, amelynek célja egyrészt, hogy konkrét teendőket fogalmazzon meg a munkavállalók emberi értékeinek, méltóságának és egyediségének tiszteletben tartása és megőrzése érdekében, másrészt definiálja a lakosság és ezen belül a könyvtárhasználók azon csoportjait, akik számára – az információhoz való hozzáférés és egyéb információs szabadságjogok érvényesülése érdekében – a Könyvtárnak sajátos szolgáltatásokat vagy feltételeket kell biztosítania. Le kell szögeznünk, hogy egy túlszűfolt, szűkös körülmények között és akadálymentesítetlen épületben működő könyvtár számára pont a településen leginkább rászoruló csoportoknak – idősek, mozgásukban korlátozottak, speciális nevelésű igényű gyermekek – nehéz, gyakran lehetetlen megteremteni a könyvtári szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén az esélyegyenlőséget.

Helytörténeti tevékenység

A könyvtár helyismereti gyűjteményének felmérése, átnézése és szisztematikus gyarapítása 2024 legvégén kezdődött el.

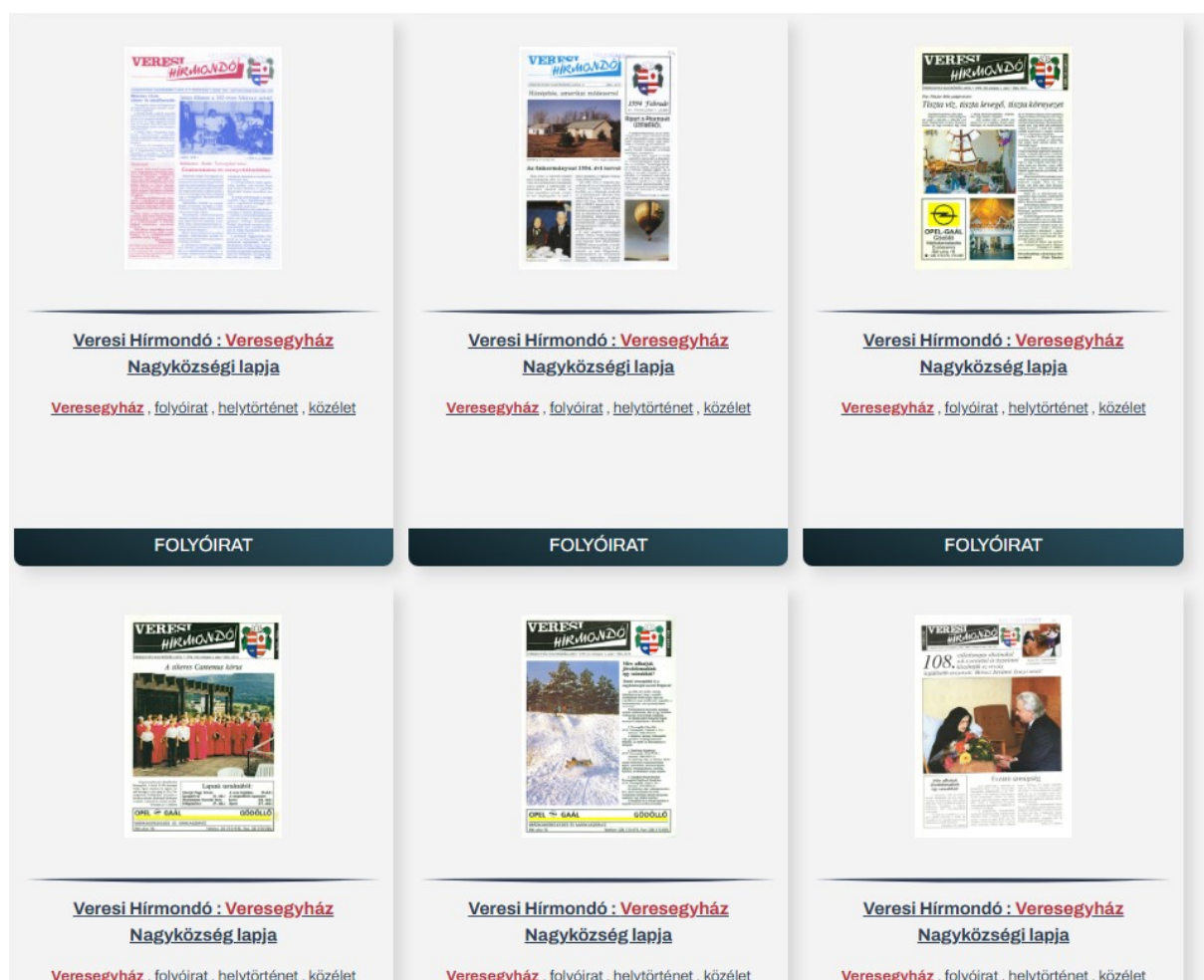
Kapacitáshiány miatt (a helyismereti gyűjtemény kezelésére felvett kolléga a gyermekkönyvtárban helyettesít) egyelőre csak a legalapvetőbb intézkedések történtek meg. Első lépésben megvizsgáltuk, hogy milyen dokumentumaink vannak, mi az, amit be kellene szereznünk, illetve mi az, ami esetleg nem is tartozik a gyűjteménybe.

Folyamatosan figyeltük a helyben kiadott, helyi szerzők által írt vagy Veresegyházról szóló, a városhoz kötődő friss és antikvár műveket. Ennek köszönhetően az év során több, mint 70 könyvvel bővült az állomány, illetve nagyobb mennyiségű - egyelőre leltározatlan - fotót is kaptunk.

Birtokunkba került két kisebb hagyaték: Páldy Aladár festőművészhez köthető néhány dokumentum és fotó, illetve az egykori erdővárosi (ma Erdőkertes) Roheim kastély építőjének, id. Bernhardt Lajosnak az unokájától kapott tervrajz, iratanyag, levelezés és fotók.

Előzetes hozzáférést kaptunk a SZIKLA fotóarchiváló moduljához, kipróbáltuk és felkészültünk a használatára.

A digitalizálás terén is történtek előrelépések. A Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár munkatársai a Pest Megyei Digitális Könyvtár adatbázisába töltötte fel és keresőfelületén tette hozzáférhetővé a Veresi Hírmondó című újság lapszámain. Ezek a későbbiek során a saját honlapunkról is elérhetőek lesznek.

1. Találati lista (részlet) a Pest Megyei Digitális Könyvtárból

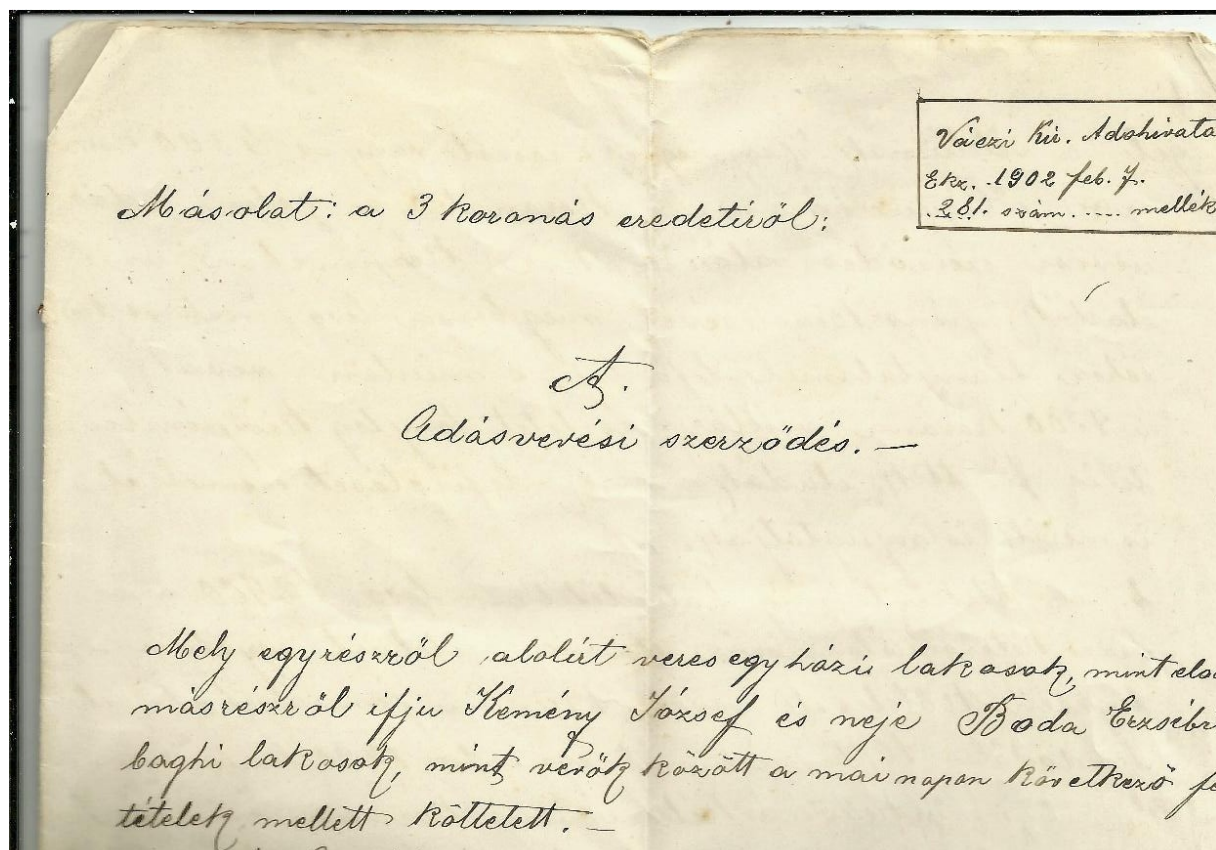
A közösségi szolgálatos diákjaink segítségével több, mint 1700 db fotót digitalizáltunk.

Szintén az ő segítségükkel 10 db Veresegyházhoz kötődő szakdolgozat is digitalizálásra került oly módon, hogy annak szövegében a későbbiek során keresni is lehessen.

Helyismereti könyvtárosunk, Tóth Diána Lujza szövegszerkesztővel is rögzítette Huszai Lajosné Margit néni kéziratát, a Keresztény Női Körről 1996-ban készült, kézzel írt naplóját. A kéziratban szereplő fotókat digitalizáltuk és PDF formátumban is megőrizzük a naplót.

Profi operatőr közreműködésével egyórás felvételt készítettünk a Veresegyház Városi Önkormányzat Idősek Otthonában élő 98 éves Kamasz Marika nénivel, aki rendszeresen ír verseket. A versgyűjteményt Word dokumentum formában is megkaptuk, ezt szeretnénk füzetes formában is megjelentetni és a helyismereti gyűjtemény nyomtatott dokumentumai között is megőrizni.

Az év során kéziratgyűjteményünk több, Sejtes Vendel életére és munkásságára való visszaemlékezéssel, a Kemény József-féle malomra vonatkozó, múlt század eleji dokumentumokkal, valamint Dr. Simon József vasúttörténeti írásával is bővült.

2. A Kemény-malom 1902. február 7-én kelt adásvételi szerződésének részlete

Helyismereti könyvtárosunk tárgyév végén részt vett a Könyvtári Intézet által szervezett 35 órás, "A helyismereti munka trendjei a 21. században" c. képzésen, beadandó munkának pedig egy helytörténeti sétát tervezett meg, amelyet a következő évtől kezdve beépíthetünk programjaink közé.

Kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy helyi (tősgyökeres vagy hosszú évtizedek óta itt élő), idős emberekkel készítsünk életútinterjúkat. Első körben a helyi közéletben vagy művészvilágban szerepet játszó idős személyeket terveztük megkeresni, illetve azokat, akikről tudjuk, hogy az átlagnál többet tudnak Veresegyház múltjáról is. Az arra vonatkozó pontos stratégiát, hogy ezeket a beszélgetéseket a megőrzésen túl milyen módon használjuk majd fel, 2025-ben még nem alkottunk meg, de a feladat sürgősségét felismerve megkezdtuk az interjúztatást. 2025-ben Szabóné Vank Erzsébettel rögzítettünk egy közel 6 órás beszélgetést, majd a felvett anyagot átiratban is rögzítettük.

A főállású történész muzeológus alkalmazását követően szorosabb kapcsolatot kezdtünk kiépíteni a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény („Múzeum”) és a Könyvtár között.

Partnerségi együttműködések

Önkormányzati intézmények

Óvodák, alapfokú oktatási intézmények

2025-ben is biztosítottuk a településen – sőt, a környező településeken – működő óvodáknak, iskoláknak, hogy csoportos könyvtári programokon vegyenek részt. Ez lehetett akár egy kihelyezett irodalomóra, vagy könyvtárhasználati óra, de akár „csak” egy csoportos könyvkölcsönzés is.

Ezen szolgáltatásunk keretében 2025-ben:

- 6 alkalommal fogadtunk összesen 146 óvodást;
- 6 alkalommal fogadtunk összesen 86 speciális nevelési igényű (EGYMI) diákot;
- 14 általános iskolai csoport számára tartottunk foglalkozásokat, amelyeken 281 csemete vett részt;

A programok megoszlása szerint:

- 25 alkalommal tartottunk a fiatalok számára könyvtári, illetve könyvtárhasználati órát, amelyeken 492-an vettek részt;
- 1 alkalommal pedig kifejezetten szövegértést, olvasásfejlesztést célzó foglalkozást tartottak kollégáim 21 gyermek számára.

A szakszerűen felépített foglalkozások hamar népszerűek lettek, a város iskoláinak pedagógusai örömmel hozzák az általános iskolásokat ezen programokra, így az év második felében már gyakran heti 2-3 csoportot is fogadtunk gyermekrészlegünkben. Mivel az iskolai és óvodás csoportok éppúgy nyitvatartási időben szeretnék és tudják igénybe venni a szolgáltatásainkat, mint a könyvtár más olvasói, így időnként gondot okoz, hogy a foglalkozások miatt az egyénileg, szülőkkel, testvérekkel érkező kis olvasóink nem értek hozzá az általuk vágyott olvasnivalókhoz, illetve a kölcsönzéssel, visszahozatallal, kereséssel kapcsolatos kérdéseikkel zavarják a csoportfoglalkozást. Ez ismét hangsúlyossá teszi egy

megfelelő méretű és belső elrendezésű könyvtáráépület mihamarabbi megvalósításának kérdését.

Szeretném külön kiemelni a Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola és Óvoda vezetőjével folytatott egyeztetéseinket, amelyek révén elkezdődött a két intézmény közötti formális és informális kapcsolatok kialakítása. Ennek keretében láthattuk vendégül az EGYMI diákjait könyvtári óráinkon és a jövő évben – terveink szerint – a költészet napi versmondó esten is könyvtárunkban köszönthetjük majd az intézmény szavalni szerető diákjait.

Annak érdekében, hogy hozzájárulhassunk az óvodai dolgozók szakirodalmi ellátásához, s szerény eszközeinkkel is segíthessük munkájukat, ún. letéti könyvtárat hozunk létre a Kéz a kézben óvoda csonkási tagóvodájában. Az ott elhelyezett könyvek pro forma a Városi Könyvtár állományába tartoznak, de elhelyezésük, kezelésük és leltári felügyeletük az adott intézmény mukatársának, munkatársainak feladata. A letéti könyvtárak állományát az intézményi dolgozók igényei alapján állítottuk össze, s au itteni állomány gyarapítása és selejtezése is ezen elv mentén zajlik majd a jövőben.

Középfokú oktatási intézmények

Az aláírt megállapodásoknak megfelelően ez év során is biztosítottuk a könyvtárlátogatás és használat lehetőségét a VERKA tanulóinak. 2025-ben mindössze egy alkalommal, az esti gimnázium 6 tanulója érkezett hozzánk, könyvtárhasználati, illetve információszerzési előadásra.

Veresegyház Városi Önkormányzat Idősek Otthona

Tárgyévben megkezdődtek az egyeztetések a két intézmény között, amelyben igyekszünk felmérni, milyen módon tudjuk a rendelkezésünkre álló eszközökkel segíteni az otthon lakóinak életét, hozzájárulni művelődési, szórakozási igényeik kielégítéséhez. Ezt az egyeztetés a következő évben folytatjuk, s konkretizáljuk az igényeket és lehetőségeket.

2025. őszén egy órás felvételt készítettünk a rendkívül termékeny költőről, Kamasz Lászlóné Marika néniről, aki immár 26 éve az otthon lakója. Ezzel egyidőben megkaptuk Marika néni verseinek kéziratát is, amelyet – a videófelvétellel együtt – a helyismereti dokumentumtárban helyeztünk el.

Szakmai szervezetek

Könyvtárunk évek óta testületi tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezetének. Ezen partnerség keretében rendszeresen vettünk részt a PEMEKSZ által szervezett konferenciákon, műhelynapokon, olvasószolgálatos és gyerekkönyvtáros szakmai napokon.

PR/marketing/kommunikáció eredményei

Hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)

A Veresnet TV munkatársainak köszönhetően hónapról hónapra a mozgókép segítségével is beszámolhattunk a könyvtári élet fontos eseményeiről. Általában havonta egy-egy, jellemzően 4-6 perces összefoglalót láthattak a nézők a YouTube és a Facebook oldalain a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtárról.

Szintén elmondható, hogy a Veresi Krónika minden hónapban biztosítja számunkra a hirdetéseink megjelentetését a lap hasábjain, továbbá tudósítójuk valamennyi könyvtári rendezvényen jelen van, s nagyobb lélegzetvételű beszámolóiban tájékoztatja a lap olvasóit a könyvtári programokról. Így az elmúlt év során 9 alkalommal számolt be a lap rendezvényeinkről, előadásainkról és 21 alkalommal adott helyt hirdetéseinknek. Itt kell megemlítenem, hogy a Verseyházi Helytörténeti Gyűjteményről szóló beszámolók, interjúk 5 alkalommal szerepelhettek a lap hasábjain.

Kultúra

KÖLCSEY FERENC
VÁROSI KÖNYVTÁR

Műsák, műgyűjtők, művészek, avagy hol a helye a magyar nőknek a művészetben?

Orosz Helga 2024. január 17-i előadásának témája főleg magyar, illetve külföldön élő magyar származású művésznők, híres képzőművész-házaspárok voltak. Hogyan kapcsolódik össze a mai műtárgy-kereskedelem, a női alkotók értéke, a feminizmus és a mélyszegénység ebben a kis országban? Létezik-e neme a művészetnek?

Ezekre a kérdésekre kereste a választ az előadó gondolatébresztő kérdéseivel interaktív előadásába bevonva a hallgatóságát is. Az előadás végén még olyan izgalmas kérdések is felvetődtek, hogy mi a művészet célja, és merre halad a mesterséges intelligencia korában? Kedvez-e a MI a képhamisítóknek?

A művészet és a tehetség maga soha nem függ a nemektől. Mégis, ha a művészet történetét végig nézzük sokkal kisebb számban találkozunk a művészetet hivatásszerűen űző női alkotókkal – ennek pedig főként társadalmi okai lehetnek. Ha a nőknek a művészetben való reprezentációját vizsgáljuk, akkor a művészek társadalmi státuszának változását, alakulását, a nők közéletben való részvételének változásait is nyomon követhetjük.

Linda Nochlin amerikai művészettörténész 1971-ben megjelent esszéje *Why Have There Been No Great Women Artists?* azaz 'Miért nem voltak eddig nagy női képzőművészek?' arra világított rá, hogy a művészettörténet során a nők művészetéhez való hozzájárulásait gyakran mellőzték, sok eset-

Orosz Helga

- **Reigl Judit** nyolcszor disszidált és végül csak külföldön tudott sikeres művésszé válni. Alkotásai megtalálhatóak a világ legfontosabb amerikai és európai múzeumaiban, köztük New York-ban a Modern Művészetek Múzeumában (MoMA), a Metropolitan és a Guggenheim Múzeumban, a párizsi Georges Pompidou Központban és a londoni Tate Modernben. A Semmi szétzúzása (Broyage du vide) – című festményének női alkotóként a mindenkori legmagasabb leütési ára, 65 millió Ft volt.
- **Kövesházi Kalmár Elza** az első ismert magyar szobrásznő. Pályáját grafikusként kezdi, majd a márvány és a fafa ragas területét választja. Operaházi díszleteket is készített. Későbbiekben megélhetési gondjai miatt ortopédci-
pő készítést vállalt.

3. Beszámoló Orosz Helga előadásáról a Veresi Krónika 2025. februári számában

Online megjelenés

Közösségi média

Facebook

A Könyvtár Facebook oldalán – amelynek immár több, mint 2100 követője van – rendszeresen osztunk meg a honlapon közzétett anyagainkon kívül videós könyv- és programajánlókat, évfordulós megemlékezéseket stb. Ezeket a bejegyzéseket természetesen a legnagyobb veresegyházi Facebook csoportokhoz is eljuttatjuk. Az elmúlt év során posztjainkat majd' 220 000 megtekintést értek el, s közel 6 000 interakciót váltottak ki.

Instagram

2025-ben az Instagramon való jelenlétünket tudatosan nem erősítettük. Az elmúlt évek tapasztalatai ugyanis azt mutatják, hogy ezen a felületen nem a település lakóihoz, nem meglévő vagy potenciális olvasóinkhoz „jutunk el”, hanem leginkább más könyvtárakhoz, írókhoz és könyves bloggerekhez, azaz az ezen a platformon tett erőfeszítéseink nem igazán hozzák meg a kívánt eredményt. Ezzel együtt havi 4-5 alkalommal publikálunk ezen felületen is.

Google Cégprofil

Az elmúlt év során már tudatosan használtuk ki a Google Cégem szolgáltatás nyújtotta lehetőségeket annak érdekében, hogy mindazok, akik rákertesnek a keresőóriás felületén könyvtárunkra, ne csak az alapadatokat láthassák, hanem azonnal hozzáférjenek a legfrissebb könyvtári hírekhez, eseményekhez. Így ezen a felületen is hirdettük rendezvényeinket, eseményeinket és közzétettük tematikus és egyéb könyvajánlóinkat is. Az elmúlt év során a könyvtárra történő kereséseket követően több, mint 9 600 alkalommal tekintették meg a cégprofilunkat, ahonnan 350 telefonhívást, majd' 800 útvonaltervezést és több, mint 800 webhelykattintást kezdeményeztek az érdeklődők.

Hírlevél

Töretlen népszerűségnek örvend hírlevél szolgáltatásunk is. 2025-ben is havonta küldtünk ki a könyvtár és a könyvesvilág híreit tartalmazó hírlevelet 1 600 feliratkozott olvasóknak, s ezen hírlevelek rendre 50% feletti olvasottsággal bírnak.

**KÖLCSEY FERENC
VÁROSI KÖNYVTÁR**

A veresegyházi Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár Hírlevele
2025. november 28.

Kedves Olvasónk!

Ön a Könyvtári Hírlevél 120. számát böngészi, amelyben a veresegyházi Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár rendezvényeiről, eseményeiről és új beszerzéseiről adunk hírt rendszeresen.

Ha van ismerőse, akit érdekelhet a könyvtár hírlevele, másolja ki innen az alábbi linket, és küldje el a feliratkozás lehetőségét. Köszönjük!

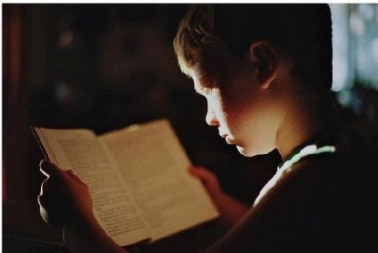
Feliratkozási link: <https://konyvtar.veresegyhaz.hu/kapcsolat-konyvtar.html>

Könyvajánló

Ahogy az ősz télbe fordul...

Válogatás legújabb könyveinkből

Kicsit szomorú, kicsit vidám...

Könyvajánló gyerekeknek.

A könyvtárban történt

4. A Könyvtári Hírlevél 2205. december 28-i számának első oldala

**KÖLCSEY FERENC
VÁROSI KÖNYVTÁR**

Egy könyvtár. Számtalan történet.

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2026. évi munkaterve

Készítette: Berze Lajos
igazgató

Tartalomjegyzék

Rövid összefoglaló	3
Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	4
Infrastruktúra.....	4
Fizikai terek, bútorzat.....	4
Infokommunikációs (IKT) eszközpark	5
Gyűjteményi információk.....	6
Digitalizálás, helytörténeti tevékenység.....	6
Helyben és távolról elérhető szolgáltatások.....	7
Helyben elérhető szolgáltatások.....	7
Távolról elérhető szolgáltatások.....	8
Közösségi szolgáltatások	8
Gyerekprogramok.....	8
Előadások, estek, klubfoglalkozások	8
Egyéb rendezvények, programok	9
Könyvtári órák, könyvtári foglalkozások.....	9
Minőségirányítás	9
Partnerségi együttműködések	10
Önkormányzati intézmények	10
Óvodák, alapfokú oktatási intézmények.....	11
Középfokú oktatási intézmények	11
Szakmai szervezetek.....	11
PR/marketing/kommunikáció.....	12
A Könyvtár hírlevél.....	12
A Könyvtár honlapja	12
A közösségi felületeken folytatott kommunikáció	12
Kommunikáció a „hagyományos” médiafelületeken keresztül.....	14

Rövid összefoglaló

2026-ban az alábbi, átfogó célokat tűztük ki magunk elé:

- Könyvtárunk meglévő szolgáltatás-portfóliójának fejlesztése annak érdekében, hogy a megnövekedett könyvtárhasználattal összefüggő igényeket minél jobban, olvasóink számára minél megfelelőbben tudjuk kiszolgálni. Ennek érdekében:
 - lehetőségeinkhez mérten növelni fogjuk a fiókkönyvtárunk nyitvatartási idejét,
 - szélesíteni fogjuk az online elérhető szolgáltatásaink körét,
 - az állomány elhelyezésének változtatásával, illetve további helyiségbérletek révén növelni fogjuk a könyvkiválasztó terek befogadóképességét.
- A Könyvtár új, megfelelőbb épületbe történő költözése kapcsán igyekszünk a legszorosabban együttműködni a fenntartóval, illetve a Petőfi utcai épület átalakítását, bővítését, korszerűsítését végző partnereinkkel
- Folytatjuk a minőségirányítási rendszer bevezetését, adaptálását. Az elmúlt év tanulságaira alapozva létrehozuk a Könyvtári Minőségügyi Tanácsot (MIT), amely alapvető feladata a minőségirányítási munka koordinációja, a bevezetése tempójának növelése.
- Továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk legifjabb látogatóinkra, érkezzenek akár szüleikkel egy-egy papírszínházi bemutatóra, vagy diafilm estre, vagy jöjjenek óvónőikkel, tanító nénijükkel, hogy csoportos könyvtári foglalkozáson vegyenek részt. 2026-tól a ligeteki KönyvtárPontunkra is szervezünk kihelyezett irodalomórát, könyvtárhasználati foglalkozásokat.
- Folytatódnak a város lakói körében népszerű ismeretterjesztő előadások, klubestek, rendezvények. Idén is várjuk „rég” előadóinkat, de hívunk újakat is, akik új témákkal lepik majd meg az erre kíváncsi könyvtárlátogatókat. 2026-ra több író-olvasó találkozót szervezünk annak érdekében, hogy az irodalmat szeretők helyben találkozhassanak kedvenc hazai szerzőikkel, illetve megismerhessék azon írókat, költőket, akik még nem örvendenek nagy közismertségnek.
- Ez évben is nagy hangsúlyt fektetünk a helyismereti gyűjteménnyel, a helyismereti munkával kapcsolatos feladatokra.

Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

A dolgozói létszámban, valamint a szervezeti struktúrában az év során változás nem várható.

A Könyvtár engedélyezett létszámkerete 2026-ban 7.5 fő, amely létszámba beleértendő a Veresegyházi Helyismereti Gyűjtemény főállású munkatársa is.

Továbbra is gondot okoz, hogy a központi könyvtár helyiségeiben, a helyszűke miatt jelenleg nem alakítható ki kellő számú munkahely, de megoldásként kínálkozik az Átrium Üzletház földszintjén található, kiadásra váró iroda bérbevétele, ahol legalább két íróasztal helyezhető el.

Az év során, a Könyvtár stratégiájához illeszkedően, a képzési és beiskolázási tervben foglaltak szerint folytatódik a munkatársak továbbképzése és kompetencia fejlesztése.

Az idei évben először szeretnénk nyári gyerektábort szervezni, s ennek eredményessége érdekében a gyerekrészleg munkatársa elvégzi a Paamon Bt. által szervezett „Élmény- és tevékenységközpontúság a bentlakásos és napközis jellegű táborok, tábori és szabadidős programok tervezésében és megvalósításában” című tanfolyamot.

Tárgyévben is kiemelt figyelmet fordítunk a helyismereti dokumentumok gyűjtésére, illetve általában véve a helyismereti tevékenységre. Terveink szerint a helyismereti könyvtáros munkatársunk részt vesz az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete által szervezett „A könyvtári digitalizálás és az elektronikus szolgáltatások új útjai”, illetve az „Internetes tartalmak archiválása” című tanfolyamokat.

A Könyvtár vezetője 2 évente köteles részt venni a NAV által szervezett ÁBPE-továbbképzésen, s mivel ez idén válik esedékessé, ezért az év folyamán elvégzem az „Informatikai ellenőrzés – a költségvetési szervek vezetői és gazdasági vezetői részére” című tanfolyamot.

Infrastruktúra

Fizikai terek, bútorzat

A legfontosabb feladatunk e téren a múlt évi beszerzési korlátozás miatt elmaradt könyvespolc-beszerzés lebonyolítása, mivel a gyermekrészlegben található, 30-40 éves könyvespolcok már életveszélyes állapotban vannak.

Ugyancsak a gyerekrészlegben tervezzük az üresen is nehéz, ráadásul túlzsúfolt és balesetveszélyes görgős könyvszállító kocsik könyvespolcokkal történő legalább részbeni kiváltását.

Szintén cserélnünk kell az irodabútorok, elsősorban az íróasztalok jelentős részét, mivel azok a könyvtári munkára teljességgel alkalmatlanok.

Az kárpitos termékek és szolgáltatások területén mutatkozó, az inflációt jóval meghaladó áremelkedés miatt a múlt esztendőben nem tudtuk valamennyi ülőbútorunkat újra kárpitoztatni, így a fennmaradó 8-10 szék javíttatása erre az évre maradt. Azonban az ülőbútorok, s különösen a rakásolható székek száma kevés, így a fiókkönyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény számára tervezünk beszerezni 15-15 tárgyalószéket a rendezvények vendégeinek kényelmét szolgálva ezzel.

A központi könyvtár eligazító, tájékoztató feliratai elavultak, így ezeket cserélni szükséges. Az új táblákat a Könyvtár új logójával, illetve a felirat betűtípusával készíttetjük el, ezzel is egységesebb képet sugározva intézményünkről.

A rendkívül kedvezőtlen elhelyezési körülményeket az Átrium Társasház földszintjén kiadó két üzlethelyiség bérbevételeivel kívánjuk enyhíteni. Az egyik bérleményben kerülne elhelyezésre a helyismereti gyűjtemény raktározható – ritkábban keresett, vagy még fel nem dolgozott – része, míg a másik, 23 m²-es helyiségben 2 munkahely kerülne kialakításra. Így a kézikönyvtárból kiköltözhetne az igazgatói „iroda”, illetve megfelelő körülmények közé kerülne a feldolgozási tevékenység, amely jelenleg a galériából leválasztott, légkondicionálást és mindenfajta szellőzést nélkülöző, ámde teljesen nyitott térben zajlik.

Infokommunikációs (IKT) eszközpark

A múlt év során nem sikerült beszereznünk a könyvtári szerver mellé elengedhetetlenül szükséges mentőegységet. Az idei informatikai eszközökre fordítható beszerzési keretünk 2.5 millió forint, s – figyelembe véve a számítógépes memóriák árában bekövetkezett elképesztő árrobbanást – csak bízni merünk benne, hogy ebből sikerül megfelelő eszközt beszerezni, elkerülve ezzel egy esetleges meghibásodásból származó adatvesztést. *(Azonban ez azt is jelenti, hogy nem tudjuk lecserélni a könyvtárban működő személyi számítógépeket, amelyek még Windows 10 operációs rendszerrel üzemelnek, így informatikai kockázatot jelentenek.)*

A helyismereti gyűjtemény gyarapításához és kulturált szolgáltatásához elengedhetetlen a megfelelő informatikai eszközpark. Ennek érdekében az idei évben:

- A Könyvtár szerverére telepített MediaWiki szerver, illetve wikipédia felületet a saját igényeinkre alakítjuk, azaz megtörténik a szoftver konfigurálása, testreszabása (pl. nyitóoldal beállításai), továbbá telepítésre és konfigurálásra kerülnek a még hiányzó modulok. Így létrejön az a szoftverkörnyezet, amely az írásos helyismereti, helytörténeti emlékeinket tudta kulturált felületen, kereshető módon szolgáltatni az érdeklődőknek.
- A már ugyancsak telepített, ingyenes, kifejezetten könyvtárak, múzeumok, levéltárak és kulturális intézmények számára, a digitális gyűjtemények bemutatására és online kiállítások létrehozására alkalmas OMEKA rendszer

konfigurálása és testre szabása is megtörténik ebben az évben. Így megfelelő környezetet alakítunk ki a gyűjteményünkben meglévő PDF-állományok, képek hanganyagok és videók kerülnének bemutatásához.

Gyűjteményi információk

2026-ban a múlt évinél valamivel kevesebbet, 5 308 200 Ft-ot tervezünk dokumentumbeszerzésre fordítani, amely összeg várhatóan kiegészül a könyvtári érdekeltségnövelő támogatásként kapott forrással.

Fokozott figyelmet fordítunk a helytörténeti dokumentumok gyarapítására, így olyan – a könyvtári beszerzés szempontjából meglepőnek látszó – forrásokból is igyekszünk beszerezni a veresegyházi helytörténeti jelentőséggel bíró kiadványokat (pl. levelezőlapok), mint a Jófogás vagy a Vatera.

Idén, a megszokott módon legalább egy alkalommal tervezünk állományapasztást, melyek keretében a fizikailag, illetve tartalmilag elavult dokumentumokat selejtezzük le. Figyelembe véve, hogy az állománynagyságot jelenleg nem tudjuk a szakmai ajánlásokban szereplő kötetszámra fejleszteni, így a selejtezés mértéke várhatóan megegyezik majd a gyarapítás mértékével.

Az állományapasztás tekintetében kiemelten foglalkozunk az ismeretterjesztő irodalommal, illetve szakirodalommal. Tekintve, hogy ezeket könyvtárunkban ritkán keresik, így ebből a dokumentumtípusból raktárba, vagy selejtezésre kerülnek mindazon kötetek, amelyek 2019-nél régebben kerültek beszerzésre és az elmúlt 5-6 évben nem, vagy csak 1-2 alkalommal kölcsönözték őket.

Bár az állományt ténylegesen nem bővíti, de ebben a fejezetben kell megemlíteni, hogy a folyóirat-kínálatunkat ez évtől – a Laptapír szolgáltatás segítségével – digitális magazinokra történő előfizetéssel kívánjuk bővíteni. Így olvasóink több, mint 200 heti és havilap, illetve magazin – köztük neves közéleti, kulturális és szakirodalmi újságok – digitális számaihoz férhetnek hozzá olvasóink a könyvtár számítógépén, vagy saját mobil eszközük segítségével.

Digitalizálás, helytörténeti tevékenység

2025 szeptemberétől a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény (továbbiakban: Gyűjtemény) főállású történész muzeológus munkatárs kezelésébe került, így táregyévtől megkezdődhet a feladatok összehangolása, a gyűjteményi és kiállítási tevékenység megszervezése. Ezek főbb pontjai:

- A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjteményben folyó munka és a Könyvtár helyismereti gyűjteményi tevékenységének összehangolása, a gyűjtőkörök egyértelmű „lehatárolása”. A Könyvtár és a telephelyeként működő Gyűjtemény jogszabályi kötelezettsége révén egyaránt gyűjti a település múltjával foglalkozó írásos és fényképen őrzött emlékeket. 2026. első negyedévében, a tevékenységek szükségtelen duplikációjának felszámolása érdekében

meghatározzuk, hogy a gyűjtőkör mely elemeit (nyomtatott és kéziratok, fotók, képeslapok, tárgyi emlékek stb.) mely intézményrész gyűjti, tárja fel, szolgáltatja, gondozza és őrzi.

- Amennyiben sikerül az Átrium Üzletház földszintjén található, ablaktalan üzlethelyiséget bérbe vennünk, úgy megkezdjük a Horváth Lajostól 2022-ben megvásárolt, történelmi témájú könyvek feldolgozását. A vásárlás célja egy múzeumi könyvtár „alapállományának” megteremtése volt, azonban helyhiány miatt eleddig sem a Könyvtár, sem a gyűjtemény nem tudta ténylegesen kezelni a beszerzett könyveket. A helyiségbérlet révén a könyvek megfelelő és rendszerezett tárolására alkalmas helyiséggel bővíthetne Könyvtárunk.
- Folytatjuk a város ismert polgárainak életét feldolgozó életútinterjúk készítését. Az elkészült hanganyagot folyamatosan feldolgozzuk, azaz „begépelve” szöveges formában is elmentjük.
- Megkezdjük az elmúlt évek során bedigitalizált (vagy eleve digitálisan hozzáférhető) helyi újságok analitikus feltárását (azaz cikk szintű feldolgozását) és a SZIKLA integrált könyvtári rendszerben való rögzítését.
- Kialakítjuk a veresegyházi képeslap-gyűjteményünket is, ahol a már rendelkezésre álló, illetve az év során beszerzett képeslapokat gyűjtjük, dolgozzuk fel (digitalizáljuk és katalogizáljuk), valamint tesszük hozzáférhetővé.
- Kísérleti jelleggel helytörténeti sétákat szervezünk a városban, amelynek alapját Tóth Diána Lujza helytörténeti könyvtárosunk tanfolyamzáró dolgozatként készített „Üzletek és vendéglátóhelyek a régi Veresegyházon” című munkája képezi. A „pilot projektként” szervezett séták sikeressége esetén a jövőben bővítjük a programok kínálatát.
- Megkezdjük a Tavirózsa Rádió digitalizált hanganyagának feldolgozását.
- Megkezdjük a veresegyházi helytörténeti wikipédia és az OMEKA rendszeren futó, elsősorban képanyagokat feldolgozó rendszer adatokkal való feltöltését.

Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

2026-ben is kiemelt célunk, hogy az elmúlt évek során meghonosított valamennyi szolgáltatásunkat folyamatosan és magas, illetve még magasabb színvonalon tudjuk biztosítani olvasóinknak, látogatóinknak.

A könyvtári ellátás színvonalának javítása érdekében megnöveljük és jobban az olvasói igényekhez igazítjuk a KönyvtárPont nyitvatartási idejét.

Helyben elérhető szolgáltatások

Az alapszolgáltatások (kölcsonzés, helyben használat stb.) tekintetében, 2026-ban cél az elért eredmények megőrzése, az olvasói elégedettség megtartása, illetve javítása.

Amennyiben az Átrium Üzletház két, üresen álló üzlethelyiségét sikerül bérbe vennünk, úgy az állomány belső átrendezésével, illetve bizonyos adminisztratív tevékenységek áthelyezésével az olvasói könyvkiválasztó terek zsúfoltsága minimálisan csökkenthető lesz, így a könyvtárlátogatók számára jobb feltételeket tudunk majd biztosítani az itt tartózkodásuk ideje alatt.

2026 tavaszától előfizetünk a Laptapír szolgáltatásra, s így olvasóink saját mobil eszközeiken vagy a könyvtár által biztosított tableten és PC-n is hozzáférhetnek mintegy 220 magyar nyelvű magazin, heti és havilap több évnyi digitális lapszámához.

Ugyancsak előfizetünk az Arcanum Kft. *Arcanum Újságok* nevű adatbázisára, amely azon túl, hogy a Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény kutatómunkáját segíti, a múlt történései iránt érdeklődő, az azt kutató olvasóink számára is nagy segítség lesz.

Távolról elérhető szolgáltatások

A távolról elérhető alapszolgáltatásainkat – online katalógus és a hozzá tartozó kiegészítő szolgáltatások – nem, illetve csak áttételesen kívánjuk fejleszteni. A cél ezek esetében a stabil, hibamentes működés biztosítása.

Azonban a digitalizált fotógyűjtemény katalogizálásának eredményeként a felhasználók az online katalógusban is rákereshetnek a Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény fényképanyagának már feldolgozott darabjaihoz, s bízunk benne, sokan fognak keresni ezen dokumentumok között is.

Közösségi szolgáltatások

Gyerekprogramok

Ez évben is folytatjuk a gyerekek és szüleik által egyaránt kedvelt papírszínházi bemutatókkal egybekötött kézműves foglalkozásokat és a diafilm vetítéseket is.

Idén is szeretnénk a legifjabb olvasóink által kedvelt, szeretett írók közül meghívni néhányat, hogy a személyes találkozás varázsában is része lehessen a gyerekeknek. A munkaterv írásakor még folynak az egyeztetések, de terveink között szerepel M. Kácsor Zoltán és Nagy Natália meghívása.

Tárgyév júliusában – a könyvtár fennállása óta először – szeretnénk a könyvtári, de nem „hagyományos olvasótábort” szervezni a Helytörténeti Gyűjtemény épületében, illetve udvarán. A táborban a 8-10 éves korosztály 12-16 tagját vezetnénk be a történetfeldolgozás és a papírszínház készítés rejtelseibe.

Előadások, estek, klubfoglalkozások

Idén is folytatjuk a „Könyvtári Esték” gyűjtőnéven futó előadássorozatunkat, amelyben a legkülönbözőbb témakörökben tartott érdekes előadásokkal hívtunk meg előadókat.

Az első félév során pl. Majsai László terapeuta és pszichológus, Budai Lotti író, nőtörténeti kutató, Bősze Ádám zenetörténész és Antalffy Péter történész tart majd előadásokat a könyvtár meghívására.

Idén áprilisban is megrendezzük a költészet napi versmondó estünket, amelyre most is nagy szeretettel várjuk a város verset szerető fiatal és régebb óta fiatal lakóit. Ez évben először külön szeretettel várjuk az EGYMI növendékeit is.

S ha már költészet... májusban Horváth Ferenc, városunk ismert költője számára szervezünk egy estet, ahol zenés kíséret mellett mutathat be egy válogatást az elmúlt évek alatt született verseiből.

2026-ban is folytatódnak a Mélyolvasó Klub és a Veresi Filmklub foglalkozásai. Új kisközösség indítását egyelőre nem tervezzük, de erre vonatkozóan folyik a könyvtár munkatársainak együtt gondolkodása.

Egyéb rendezvények, programok

Idén is szeretnénk részt venni a Fenyvesben rendezett majálison, ahol új játékokkal, kézműves foglalkozásokkal és fejtörőkkel várjuk majd az érdeklődőket.

Várhatóan 2026. június 20-án, szombaton kerül megrendezésre a Múzeumok Éjszakája nevet viselő országos programsorozat, amelynek veresegyházi rendezvényei, illetve helyszínei között idén is szeretnénk részt venni.

Az idei irodalmi évfordulók közül Janikovszky Éva és Nagy László születésének 100., valamint Szerb Antal születésének 125. évfordulóját fogjuk kiemelten megünnepelni. Ezen alkalmakra rejtvényekkel, játékos olvasási kihívással és egy nagyobb szabású meglepetéssel is készülünk.

Könyvtári órák, könyvtári foglalkozások

Az oktató-nevelő intézmények számára nyújtott könyvtári szolgáltatásokkal kapcsolatos idei tervekről a partnerségi együttműködést bemutató fejezetben lesz szó.

Minőségirányítás

2025 végén a Könyvtárban formális Minőségügyi Tanács (MT) megalakítására került sor. Ennek célja kettős. Egyrészt az MT létszámából – 3 fő – adódóan a minőségirányítási tevékenység, az ezzel összefüggő kommunikáció, s ebből adódóan az effektív munkavégzés hatékonyabbá válik. Másrészt ezáltal csökken az MT munkájában részt nem vevő munkatársak terhelése, így ők jobban koncentrálhatnak napi feladataikra.

2026-ban az alábbi feladatokat tűztük ki magunk elé:

1. Mivel az előző Könyvtári Stratégia fókuszában az új könyvtárba való költözés állt, s ennek időpontja jelenleg bizonytalanabb, mint egy éve, így revízió alá vonjuk, a jelen helyzetnek megfelelően aktualizáljuk a Stratégiát.

2. Az elmúlt két év tapasztalatait figyelembe véve aktualizáljuk a Belső Kommunikációs Stratégiát is. A cél, hogy az intézmény dolgozói számára egyértelműen definiált, jól ismert és napi szinten használt kommunikációs csatornák álljanak rendelkezésére, amelyeken az információáramlás szabályozott keretek között zajlik. A tevékenység célja, hogy a munka során keletkezett információk rendezetten, hozzáférhető módon és visszakereshetően álljanak rendelkezésére valamennyi dolgozónak, ezáltal csökkentve az információhiányból, vagy -torzulásból származó hibák lehetőségét.
3. Az elmúlt évben kidolgozásra került 12-14 kulcsfontosságú könyvtári folyamat folyamatábrája és -leírása. A folyamatszabályozási munka folytatásaként 2026-ban meghatározzuk ezen folyamatok mérési pontjait, amelyeken keresztül megfelelőségük a legjobban vizsgálható. A kész dokumentumokból összeállítjuk a Könyvtár folyamatszabályozási kézikönyvét és megkezdjük a szabályozott folyamatok mérését és értékelését.
4. 2025-ben nem sikerült elkészítenünk a Könyvtár Esélyegyenlőségi Stratégiáját, így ez a munka az idei év feladata lesz. Ennek célja egyrészt, hogy konkrét teendőket fogalmazzon meg a munkavállalók emberi értékeinek, méltóságának és egyediségének tiszteletben tartása és megőrzése érdekében, másrészt definiálja a lakosság és ezen belül a könyvtárhasználók azon csoportjait, akik számára – az információhoz való hozzáférés és egyéb információs szabadságjogok érvényesülése érdekében – a Könyvtárnak sajátos szolgáltatásokat vagy feltételeket kell biztosítania.
5. Nagyon fontos, hogy a könyvtárhasználók munkánkkal való elégedettségéről ne csak a statisztikai adatok alapján, de konkrét visszajelzések formájában is képet nyerhessünk. Így ebben az évben egy könyvtárakban még szokatlan elégedettségmérési módszert szeretnénk bevezetni. A metodika megegyezik pl. a futárszolgálatok esetében használttal, azaz terveink szerint minden hónap egy adott (de véletlenszerűen kiválasztott) napján elektronikus levélben kiküldünk egy rövid elégedettségi kérdőívet mindazoknak, akik az adott napon igénybe vették szolgáltatásainkat. Az így összegyűjtött adatok kiértékelésére 2027 első negyedévében kerül sor, s reményeink szerint az így nyert információk értékes támpontot nyújthatnak szolgáltatásaink fejlesztéséhez.

Partnerségi együttműködések

Önkormányzati intézmények

A Kéz a Kézben Óvoda csonkási tagóvodájában kialakított letéti könyvtár fejlesztése ügyében folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a Pásztor Katalin igazgató asszonnyal és a letéti könyvtár kezelőjével, s az év során jelentkező gyarapítási igényeket igyekszünk a lehető legteljesebb mértékben kielégíteni.

Természetesen valamennyi önkormányzati intézmény számára biztosítjuk a szakmai tevékenységhez szükséges dokumentumok beszerzésében való segítő közreműködésünket, akár könyvtárközi kölcsönzésről, akár intézményi letéti könyvtár kialakításáról legyen szó.

Óvodák, alapfokú oktatási intézmények

Az elmúlt évekhez hasonlóan, 2026-ban is lehetőséget nyújtunk a településünkön működő óvodáknak és általános iskoláknak, hogy egyeztetett időpontban mese- és irodalmi foglalkozásokon, könyvtárhasználati órákon, az információszerzés elsajátításában segítő foglalkozásokon, vagy éppen csoportos kölcsönzésen vehessenek részt könyvtárunkban.

A foglalkozások tematikájának összeállításában éppúgy örömmel segítenek a gyerekrészleg munkatársai, mint a konkrét programelemek meghatározásában.

A Remigius Általános Iskola és Szakgimnázium 1-8 osztályos tanulói számára egész éves programot dolgoztak ki munkatársaink az iskola pedagógusaival karöltve, így tárgyév januárjától az iskola tanulói heti szinten vendégei a ligeteki KönyvtárPontnak.

Középfokú oktatási intézmények

2026-ban is várjuk a középfokú oktatási intézmények közösségi szolgálatos diákjait, akiket érdeklődési körtől, monotonitástűrő képességtől, talpraesettségtől és kommunikációs képességtől függően tudunk a könyvtári munka különböző területeire bevonni. Ebben az évben az alábbi tevékenységek közül választhatnak az érdeklődő tanulók:

- részt vehetnek a könyvtári állományapasztás utómunkáiban;
- segíthetnek a rendezvények hirdetésében, lebonyolításában és dokumentálásában;
- a helyismereti anyagok digitalizálása;
- a veresegyházi felmenőkkel rendelkező diákok életútinterjút készíthetnek nagyszüleikkel, idős rokonaikkal a Könyvtár helyismereti gyűjteménye számára;
- könyvajánlókat készíthetnek a Könyvtár honlapjára és a közösségi médiába;
- a nyári könyvtári táborban gyerekfelügyeleti munkákat vállalhatnak;

Szakmai szervezetek

Könyvtárunk évek óta testületi tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezetének. Ezen partnerég keretében rendszeresen veszünk részt a PEMEKSZ által szervezett konferenciákon, műhelynapokon, olvasószolgálatos és gyerekkönyvtáros szakmai napokon. Idén is több alkalommal tervezünk részt venni ilyen jellegű eseményeken, de ezek mellett is igyekszünk aktívan részt venni a szervezet életében.

PR/marketing/kommunikáció

Természetesen tárgyévben is szeretnénk minél többször megjelenni valamennyi médiumban a könyvtár híreivel, beszámolóival, szolgáltatásaival.

A Könyvtári hírlevél

A 2023-ban elvégzett elégedettségmérés egyik fontos eredménye azt mutatta meg számunkra, hogy a Könyvtár olvasói, illetve a könyvtári hírek iránt érdeklődők a legtöbbször az elektronikus hírlevélből tájékozódnak rendezvényeinkről, friss beszerzéseinkről, híreinkről. A munkaterv készítésének időpontjában több, mint 1600 feliratkozója van a havi rendszerességgel kiküldött hírlevelünknek, a leiratkozási arány elenyésző, s az egyes számok olvasottsága folyamatosan 50% felett van. Annak érdekében, hogy ezt a rendkívül fontos kommunikációs eszköz továbbra se veszítsen népszerűségéből, törekszünk a kiküldés gyakoriságának és a feliratkozók számának növelésére, illetve a tartalmi gazdagításra.

Ebből adódóan:

- A Könyvtár munkatársai közül többen is részt vesznek az egyes lapszámok összeállításában
- A hírlevél tartalmi gazdagítása céljából és az olvasók jobb tájékoztatására több tematikus könyv-ajánlót készítünk, amelyet a honlapon teszünk közzé, majd a hírlevél – és a közösségi média – segítségével (is) eljuttatjuk az érdeklődőkhöz.
- Valamennyi kiküldött hírlevélben igyekszünk elhelyezni egy-egy, a könyves világgal, olvasással vagy a kulturálódással, ismeretszerzéssel kapcsolatos „kis színes” hírt.
- Külön hírlevélszámban tájékoztatjuk az érdeklődőket a könyvtári rendezvényekről, eseményekről.
- A közösségi médiában és a honlapon is – ismétlődő jelleggel – felhívjuk a figyelmet a hírlevél létre és a feliratkozás módjára.
- A feliratkozók számára automatikusan generált köszönő, köszöntő levelet küldünk a Webgalamb szolgáltatás segítségével.

A Könyvtár honlapja

2025-ben megtörtént a Könyvtár honlapjának tartalmi integrálása a városi honlapba. Az új, korszerű felületen és szerkezetben közzétett hírekről, könyv- és rendezvényajánlókról az év során sok pozitív visszajelzést kaptunk olvasóinktól, látogatóinktól, így ezt a felületet fokozottan szeretnénk kihasználni a könyvtári PR tevékenység területén.

A közösségi felületeken folytatott kommunikáció

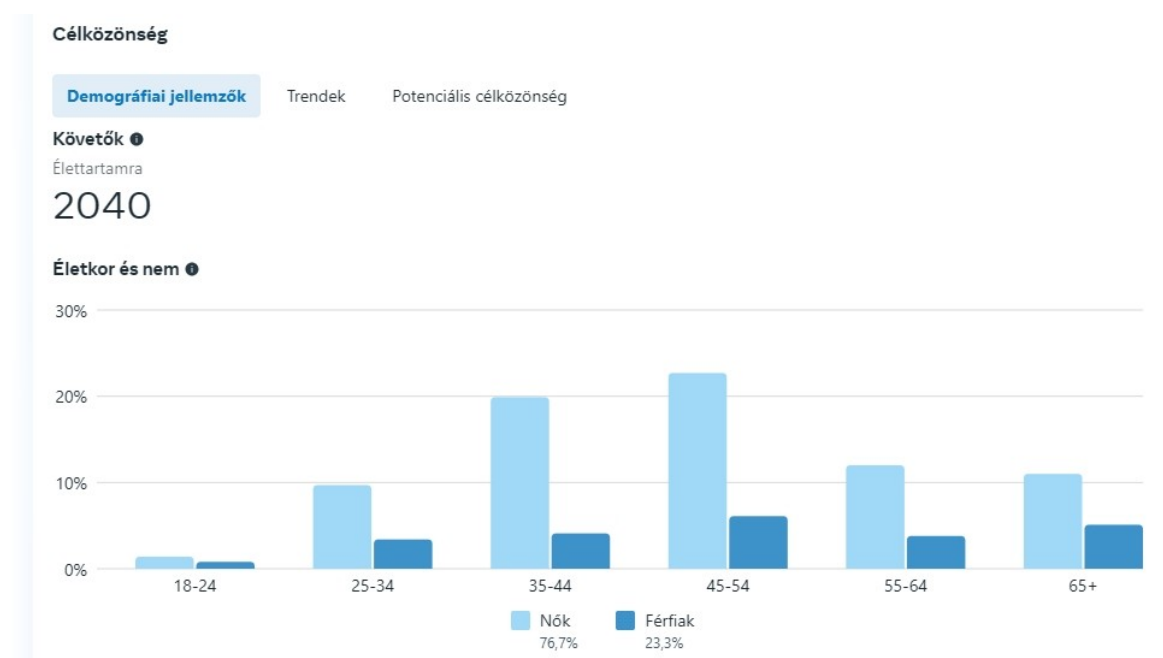
Ezen munkaterv elkészítésének időpontjában Könyvtárunk csak a két legismertebb közösségi platformon – a Facebookon és az Instagramon – van jelen, ám ezeken

sem napi szintű és nem kellően tervezett az információközlés. Míg a könyvtári programokról minden alkalommal, úgy egyéb híreinkről, az irodalmi élet évfordulóiról és a jeles napokról több-kevesebb rendszerességgel teszünk ki posztokat a Facebookra ritkábban az Instagramra. Egyéb, pl. a belső értékeket vagy a könyvtári szolgáltatásokat bemutató posztokat nem teszünk közzé.

Míg a legnagyobb közösségi portálon több, mint 2100 követőnk van, addig az Instagramon mindössze 657, s közülük is több a társintézmény (könyvtárak), illetve azon magánszemély, aki munkája vagy hobbija révén szeretne kapcsolatba kerülni könyvtárakkal („hivatásos” és „amatőr” írók). Ez évben az ezen a felületen folytatott kommunikációnkban nem is tervezünk komolyabb változást.

A facebookos kommunikáció során nem csak a követőket – tehát azokat, akik aktívan tettek valamit azért, hogy láthassák a velünk kapcsolatos információkat – hanem a Veregyházhoz kapcsolódó csoportokon keresztül azokat is igyekszünk elérni, akik maguk nem keresték velünk a kapcsolatot.

A facebookos statisztikák követők életkori és nembeli megoszlására vonatkozó adatait megvizsgálva kitűnik, hogy legkevésbé a 18-24 éves korosztályt sikerült „meghódítanunk” (2,2%), míg a legtöbb követőnk a 45-54 éves korosztályból van (29%). Minden korosztály esetében igaz, hogy szignifikánsan – összességében kb. háromszor – több nő követi könyvtárunk híradásait, mint férfi.

A fenti grafikon elemzése során egyértelműen látszik, hogy a 13-17 éves korosztályt egyáltalán nem sikerül elérnünk a Facebook segítségével. (Megjegyzendő, hogy ennek a korosztálynak – az NMHH 2024-es felmérése szerint) mindössze 20%-a rendelkezik Facebook profillal.)

A közösségi médiafelületeken történő hatásosabb kommunikáció célja, hogy – megfelelő méretű „felületfoglalás” mellett – biztosítsa a könyvtári hírek, események, szolgáltatások és a vallott értékek, illetve elért eredmények megismertetését a jelenlegi és potenciális könyvtárlátogatók minél szélesebb körével.

Az év során:

- Megvizsgáljuk, hogy mely közösségi médiafelületeket, -alkalmazásokat – maximum kettő a meglévők mellé – tudjuk az elkövetkezendő 2 év során bevonni a küldő kommunikációkba (prompt vagy rövid tanulást, felkészülést követően) és ezeket a könyvtár használóival és potenciális használóival való rendszeres kommunikáció részévé tesszük. A média-felület(ek) kiválasztása során szempont, hogy azo(ko)n keresztül a fiatalabb korosztályt is elérhessük.
- A könyvtár munkatársai közül kijelöljük a közösségi médiafelületek felelőseit, akik munkaköri feladatként kezelik ezen felületeket.
- Meghatározzuk az egyes médiafelületeken történő megjelenés azon kötelező elemeit, amelyek már első ránézésre is segítik a felhasználókat könyvtárunk, mint információforrás beazonosításában.
- A Könyvtár legalább 3 munkatársa elsajátít egy egyszerű és lehetőség szerint ingyenesen (is) használható videószerkesztő programot annak érdekében, hogy a könyvtári megjelenések látványosabbak, figyelemfelkeltőbbek legyenek.
- Kiemelten fontos, hogy a Facebookon valamennyi programunkról, rendezvényünkről készüljön „Esemény”, ahol is a Facebook oldal kezelői használják a „Meghívók” és a „Megosztás csoportban”, illetve a „Megosztás hírfolyamban” funkciót.
- Fél éves tervet készítünk a közösségi médiafelületekre kikerülő megemlékezésekről, könyvajánlókról, „napi cuki” típusú posztokról, ezeket minimum 2 hónapra előre elkészítjük és terv szerint közzétesszük. Az elérendő cél, hogy naponta – ha szükséges, akár naponta többször is – megjelenjünk új anyaggal a közösségi médiában.
- Megoldást találunk a könyvtári események képi és mozgóképi rögzítésére és az elkészült fotók és videók közzétételére, annak érdekében, hogy figyelemfelhívó bizonyítékot adjunk az érdeklődőknek a Könyvtárban folyó élénk kulturális életéről.

Kommunikáció a „hagyományos” médiafelületeken keresztül

Annak ellenére, hogy technológia uralta világunkban a kommunikáció jelentős részben a világhálón keresztül történik, nem szabad alábecsülni az olyan, hagyományos információs eszközök szerepét, mint a plakátok, szórólapok és a nyomtatott sajtóban való megjelenés.

Noha a feladat sokkal egyszerűbbnek tűnik, mint a közösségi felületeken való kommunikáció, sajnos e téren is vannak elmaradásaink. Ezek orvoslása érdekében az alábbiakat tervezzük ebben az évben:

- Kezdeményezzük a városvezetésnél a plakátok kihelyezésére alkalmas helyek számának és felületének növelését. Külön figyelmet kell fordítani arra, hogy a központtól távolabb eső városrészekben is legyen plakátok kihelyezésére alkalmas hirdetési felület.
- Az előző ponttal kapcsolatban kezdeményezzük a plakátok, hirdetések kihelyezésére vonatkozó helyi szabályozás elkészítését és betartatását, annak érdekében, hogy – lehetőség szerint – az önkormányzati fenntartású hirdetőhelyeken csak engedélyezett és megfelelő tartalmú hirdetés kerülhessen ki, ezzel is biztosítva a lakosság jobb elérését.
- Fenti törekvésünk sikerességétől függetlenül, növelni kívánjuk a városban elhelyezett, nyomtatott hirdetéseink számát, s elsősorban azokban a városrészekben, ahova eddig nem jutott el rendezvényeink híre.
- Igyekszünk stabil és megbízható közösségi szolgálatos diákokat bevonni a munkába és segítségükkel az elkészült plakátokat az erre kijelölt helyekre legkésőbb az esemény napját megelőzően 2 héttel kihelyeztetni.
- Aktuális programfüzeteinket és tematikus könyvajánlóinkat nem csak a központi- és a fiókkönyvtárban helyezzük el, de azokat az elkészültüket követő 3 munkanapon belül eljuttatjuk azokra a könyvtárpontokra – Cafe Frei, La vie en Rose, PrimaPék stb. – ahol a kihelyezésük feltételeit az előző években megteremtettük. Szóróanyagainkat elhelyezzük továbbá a városban található két „könyvcseréldében” is, ahol a könyvszerető lakosok rájuk találhatnak.
- Proaktív kapcsolat ápolására törekszünk a Veresi Krónika szerkesztőségével. Köszönettel vesszük a könyvtári rendezvényekről készített tudósításaikat, s ha munkatársuknak nincs lehetősége ezek valamelyikén részt venni, úgy mi készítünk képes összefoglalót az eseményről. Szintén magunk készítünk színes cikkeket azon könyvtári tevékenységekről, amelyek segítségünkre lehetnek az általunk vallott értékek közvetítésében. (Pl. óvodai, iskolai foglalkozások, versmondó estről szóló beszámoló stb.)

Veresegyház, 2026. március 05.

Berze Lajos
igazgató

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2025. évi beszámolója

Készítette: Fülöp-Szabó Júlia

Tartalom

Bevezető	3
Múzeumszakmai alapfeladatok.....	3
Gyűjtés	3
Nyilvántartás, feldolgozás	4
Bemutatás	4
Szakmai és intézményi együttműködések.....	5
Szolgáltatások	6
Látogatószám	6
Közönségkapcsolatok, kommunikáció	6
Működési feltételek	7
Személyi feltételek.....	7
Infrastruktúra	7
Gazdálkodás	7

Bevezető

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2017. évi megalapítása óta látja el a település történelmével kapcsolatos, a múzeumokra vonatkozó előírások szerinti szakmai feladatokat. Szervesen illeszkedik a város kulturális intézményeinek sorába, működésével pedig hozzájárul ahhoz, hogy az itt lakók és a városba látogatók megismerhessék Veresegyház múltját, hagyományait.

Az intézmény a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár telephelye, besorolása közérdekű muzeális gyűjtemény. Gyűjtőköre történeti és régészeti, gyűjtőterülete a város közigazgatási határáig terjed.

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjteményben folyó munkát a 2025-ös évre vonatkozóan részekre bontva, az alábbi pontokban tekintjük át.

Múzeumszakmai alapfeladatok

A muzeális intézmények legfontosabb feladatai közé tartozik a kulturális javak gyűjtése, gyarapítása, őrzése, gondozása és bemutatása.

Gyűjtés

Az intézmény törzsgyűjteményét, gyűjtőköréből adódóan, valamint korábbi gyűjtések eredményeképp az alábbi csoportok alkotják:

- régészeti gyűjtemény (cserép és kerámia töredékek, fémleletek, pénzek az őskor, ókor, népvándorlás, magyar középkor időszakából) – 596 leltározott, kb. 100 leltározatlan tárgy,
- történeti gyűjtemény (forrásértékű dokumentumok, fényképek, könyvek, tárgyak a 17. századtól napjainkig) – 988 leltározott és kb. 200 leltározatlan tétel, mintegy 2500 fénykép,
- néprajzi gyűjtemény (néprajzi és iparművészeti tárgyak a 19. és 20. századból) – 728 leltározott tárgy.

A tárgyak, dokumentumok és fotók előzetes megállapodás (befogadás), csekély mértékben vásárlás, főképp pedig saját gyűjtés és ajándékozás (magánszemélyek, múzeumok, egyházi intézmények) révén kerültek a gyűjteményekbe. Ez a tendencia a 2025-ös évben sem változott. A gyarapodás nem volt számottevő, az újonnan bekerült tárgyak többsége a régészeti anyagot gazdagítja.

Régészeti leletanyag	100 tétel
Történeti tárgyi emlékanyag	5 db
Fotóarchívum	100 db
Történeti dokumentum (Adomány, saját gyűjtés)	1 db
Digitalizált képanyag	10 felvétel

Nyilvántartás, feldolgozás

A múzeumi nyilvántartási rendszernek két alappillére van: a gyarapodási napló, amelyben a múzeumba beérkező kulturális javak először kerülnek rögzítésre, valamint a szakleltárkönyvek, amelyekbe a már tudományosan meghatározott, feldolgozott, saját leltári számmal rendelkező anyagokat vezetjük be. E kettőt egészíthetik ki a fényképpel ellátott leírókartonok és a számítógépes nyilvántartások.

A 2025-ös évben folytatódott a történeti és régészeti anyag leltárba vétele, ehhez kapcsolódóan megrendelésre került egy gyarapodási napló a régészeti anyag, valamint egy szakleltárkönyv a történeti tárgyak és dokumentumok számára. Vannak elmaradásaink a nagyszámú leltározatlan anyag feldolgozásában, amit igyekszünk pótolni. Ez főként a régészeti gyűjteményt érinti a Tragor Ignác Múzeumtól és a Nemzeti Régészeti Intézettől a tárgyévben átvett leletegyüttesek miatt (sírmellékletek és a mintegy 700 db gyöngyből álló szarmata leletanyag).

Különleges csoportot alkotnak gyűjteményünkben az eredeti, forrásértékű fényképek, amelyeknek feldolgozása folyamatos és kihívásokkal teli. A képeken szereplő helyek, utcarészletek, események, személyek beazonosítása, a készítés körülményeinek megállapítása széleskörű kutatást igényel. Zajlik a fényképek katalogizálása és digitalizálása, hogy elérhetővé tegyük őket a kutatók és a laikus közönség számára.

A nyilvántartás, őrzés témaköréhez szervesen kapcsolódik a gyűjteményi raktár átrendezése, átláthatóbbá tétele. Ez utóbbi helyszűke miatt nehezen tud megvalósulni. Az intézmény működésével kapcsolatos 2025-ös dokumentumok rendezése, bevezetése az Adattárba megtörtént.

Bemutató

A múzeumi alapfeladatok harmadik csoportját képezi a kulturális javak bemutatása, amely kiállítások rendezésében, múzeumpedagógiai és andragógiai programok szervezésében, tárlatvezetésekben, időszakosan meghirdetett programokban, előadásokban és publikációkban ölt testet.

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjteményben 2025-ben két időszakos kiállítást láthattak az érdeklődők. A *Veres régen...* és *még régebben* c. az év elején, amelyet követett a +650. A +650 című kiállításunk nagy érdeklődésre tartott számot, mind az egyéni látogatók, mind a csoportban érkezők, főleg iskolás tanulók között.

Múzeumpedagógiai foglalkozások – általános iskolások	4 alkalom	69 fő
Tárlatvezetések – magyar nyelven	28 alkalom	300 fő
Ismeretterjesztő előadás	1 alkalom	43 fő

Intézményünk a 2025-ös évben változatlanul hétfői napokon, 10:00-18:00 között tartott nyitva, de csoportokat (iskolai osztályok, turisták, nyugdíjas klubok) előzetes

bejelentkezés alapján hétköznapi is fogadtunk, továbbá alkalmazkodtunk a különféle városi események időpontjaihoz (kulturális és egyházi rendezvények).

A rendezvények közé sorolhatjuk a Fabula Kerámiaműhellyel és a Veresegyházért Kulturális Alapítvánnyal együttműködve nyáron megszervezett gyerektáborokat (120 fő résztvevő), továbbá szintén a nyári időszakban megrendezésre került VI. Veresegyházi Népzenei Családi Tábor (60 fő résztvevő).

Szakmai és intézményi együttműködések

A Helytörténeti Gyűjtemény zavartalan, szakmailag előremutató működéséhez elengedhetetlen a felügyelő szervvel, a fenntartóval, valamint más muzeális és kulturális intézményekkel, civil szervezetekkel való együttműködés.

A muzeális intézmények felügyeletét jelenleg ellátó Kulturális és Innovációs Minisztérium Múzeumi Főosztályával folyamatos a kapcsolattartás, a 2025. évi kötelező adatszolgáltatást a Kulturális Statisztikai Adatgyűjtő Rendszeren keresztül teljesítettük.

Az önkormányzati munka segítéséhez összeállítottuk a településen lévő régészeti lelőhelyek listáját, és átadtuk a Főépítészeti Irodának.

A 650. évfordulóhoz kapcsolódva részt vettünk a város által kiadott katalógus megírásában és szerkesztésében, hasonlóképp a Veresi Krónika különszámának összeállításában.

Jó szakmai kapcsolatot ápolunk az illetékes megyei múzeummal (Ferenczy Múzeumi Centrum – Szentendre), továbbá a váci Tragor Ignác Múzeummal, a gödöllői Királyi Kastéllyal, a Magyar Nemzeti Múzeummal és a Nemzeti Régészeti Intézettel. Az együttműködés magába foglalja szakmai kérdések megvitatását, műtárgykölcsönzést a +650 kiállításra, jó gyakorlatok megosztását, átvételét, konferencián való részvételt.

A Községi Régészeti Egyesület (Szentendre) két önkéntes régész technikusa lelőhelyek kutatásával, terepbejárásokkal és tájékoztatással segíti régész kollégánk munkáját.

2025-ben is részt vettünk a szakmai szervezetek, valamint a város több intézményét és civil szervezetét megmozgató ünnepein és kulturális eseményein (Múzeumok Éjszakája, Városünnep, Kulturális Örökség Napjai, egyházi ünnepek stb.).

Munkánknak fontos része a helyi oktatási és szociális intézményekkel való kapcsolattartás: a múzeumi kiállításokat rendszeresen látogatják óvodai és iskolai, turista és nyugdíjas csoportok. Vonzáskörzetünk a környékbeli településekre (Szada, Gödöllő, Rákospalota stb.) is kiterjed.

A tárgyévben folytatódott az együttműködés a Fabula Kerámiaműhellyel és a Veresegyházért Kulturális Alapítvánnyal, melynek keretében nyári táborok, gyerekfoglalkozások és népzenei szakmai napok kerültek megrendezésre.

Szolgáltatások

A Kormány 47/2001. (III. 27.) számú, a muzeális intézményekben folytatható kutatásról szóló rendelete értelmében a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény is lehetőséget nyújt külső kutatóknak a múzeumban őrzött műtárgyak kutatására, tanulmányozására. Mindezt kutatási engedély kérésével, a kutatási szabályzat betartása mellett lehet igénybe venni. 2025-ben 21 fő kérte segítségünket, elsősorban családfakutatás és hagyománykutatás témakörében. Intézményünkben nehezíti a munkát, hogy a dokumentumok és fényképek nagy része még nincs digitalizálva. Hiányzik az ehhez szükséges eszközpark (szkenner, fényképezőgép), a digitalizálást a munkatársak saját eszközeiken végzik.

Növeltük az ún. múzeumi „Kisbolt” kínálatát, amelyben a látogatók veresegyházi vonatkozású és helytörténeti jellegű kiadványokat vásárolhatnak.

2025-ben is folyamatosan működött a régészeti jogosultság következtében már korábban bevezetett telefonos leletbejelentő szolgálat, amely bármikor hívható.

Látogatószám

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény látogatószámai az alábbiak szerint alakultak a 2025-ös évben.

Látogatók	Fő
Diákok	135
Külföldi látogatók	11
Kutatószolgálatot igénybe vevők	21
Egyéb	1143
Összesen:	1310 fő

A látogatók nagy része az év első felében kereste fel az intézményt az új kiállítás miatt, az érdeklődés az őszi hónapokra megcsappant.

Közönségkapcsolatok, kommunikáció

Az évek során kialakult szűkebb múzeumbaráti körrel (80 fő), folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. Rendszeresen jelen vagyunk a Veresi Krónikában, a VVTV műsoraiban és a helyi közösségi médiában.

A kommunikáció terén küzdünk némi elmaradással, így a 2026-os év egyik kiemelt célja lesz a múzeumi honlap fejlesztése, bővítése, valamint a közösségi médiában való hangsúlyosabb megjelenés.

Működési feltételek

Személyi feltételek

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény munkatársainak létszáma 2025 szeptemberétől egy fővel (főállású történész-muzeológus) gyarapodott. Az év második felétől tehát 4 fő – egy főállású, egy vállalkozói és két megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatárs – látta el a szakmai-és szervezőmunkát, valamint további feladatokat (raktárgondozás, takarítás, a kert gondozása stb.). 2025. december 31-én dr. Varga Kálmán történész szerződése lejárt, s az nem került meghosszabbításra. 2026. január 1-től a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény szakmai tevékenységének irányítását Fülöp-Szabó Júlia történész muzeológus látja el.

Infrastruktúra

A 2025-ös évben önkormányzati finanszírozással sikerült megoldani a múzeumépület hátsó frontjának vizesedési problémáit. Ehhez kapcsolódóan sor került az épület kertre néző oldalának, valamint két hátsó termének kifestésére. A munkálatokkal párhuzamosan kiépült a vízelvezetés új rendszere is.

Továbbra is problémát jelent viszont a pince állapota, a lépcsők korhadása, a lejáró falának vizesedése, továbbá az, hogy a termálvizes blokk nincs elszeparálva a helyiségben. A pince rendbehozásával az intézmény további kiállítótermet, közösségi teret vagy raktárat nyerhetne, amelyre nagy szükség van.

A meglévő műtárgyállomány előírások szerinti tárolása, elhelyezése ugyanis helyszűke miatt egyre nehezebb, az intézmény lassan kinövi gyűjteményi raktárát (ahol régész kollégánk munkaállomása is helyet kap). Átmenetileg külső raktárt használunk, önkormányzati tulajdonú épületben, itt azonban gondot okoz a falak vizesedése, penész megjelenése.

A fejlesztés-bővítés szakmai és infrastrukturális koncepcióját, ezen belül javasolt konkrétumait a 2024 végén kidolgozott és az Önkormányzatnak átadott fejlesztési tervben részleteztük.

Az intézmény eszközparkja 1 db lappal bővült, ami segíti munkánkat, de a digitalizáláshoz és a kapcsolattartáshoz szükség lenne további eszközök beszerzésére (már korábban említett szkennerek, fényképezőgép, múzeumi telefon).

Gazdálkodás

Az intézmény a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár szervezeti egységeként részesül fenntartói támogatásban. A gazdálkodás – és általában a működés – rendje szempontjából ez a modell 2025-ben is zökkenőmentes volt.

Veresegyház, 2026. február 27.

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2026. évi munkaterve

Készítette: Fülöp-Szabó Júlia

Tartalom

Bevezető	3
Gyűjtemények és szakmai tevékenység	3
Gyűjtemények gyarapítása	3
Feldolgozás	3
Bemutatás	3
Egyéb szakmai tevékenység	4
Szakmai és intézményi együttműködések	4
Szolgáltatások	5
PR, marketing, kommunikáció	5
Működés	5
Személyi feltételek	5
Infrastruktúra	6

Bevezető

A Veregyházi Helytörténeti Gyűjtemény, mint a település tárgyi, írásbeli és képi emlékeinek gyűjtője, őrzője és bemutató intézménye, a 2026-os évben szakmai és szervezeti működését tekintve az alábbi területekre kíván fókuszálni.

Gyűjtemények és szakmai tevékenység

Gyűjtemények gyarapítása

Ebben az évben a tervezett kiállításokhoz kapcsolódóan szeretnénk folytatni az intézmény gyűjteményeinek bővítését, a közösség aktív bevonásával.

A régészeti anyag előreláthatóan 12 ládányi, valamint 15-16 kisebb doboznyi lelettel gyarapodik, ezek mindegyike az Álomhegyi-tó környékén 2021-2022-ben folytatott ásatásokból származik. A leletegyüttes előzetes megállapodás alapján, a Magyar Nemzeti Múzeumból kerül majd a Helytörténeti Gyűjteménybe.

Feldolgozás

Idén kiemelt feladatunknak tekintjük az eddig leltározatlan anyagok szakleltárkönyvbe vételét. Ezzel összefüggésben megoldandó problémaként jelentkezik a raktározás és a helyhiány, amelynek leküzdésére a padlástér polcokkal való berendezését javasoljuk, illetve a pince rendbetételét önkormányzati segítséggel.

A műtárgyak, forrásdokumentumok, fényképek feldolgozása, őrzése nemcsak a leltárban való rögzítést jelenti, hanem az állapotfelmérést, rendelkezésre álló források esetén az anyagok tisztítását, restaurálását is. Idén két 17. és 18. századi, nagymértékben sérült könyvünk restaurálását tervezzük a Szép Magyar Szó Alapítvány támogatásával. A munkát szakképzett könyv- és papírrestaurátor végzi majd.

A digitalizálás szintén lényeges elemét alkotja a nyilvántartási folyamatnak. Sajnos megfelelő eszközök híján az intézmény jelentős elmaradásban van e tekintetben, amit igyekszünk ledolgozni. Az eszközpark bővítését a Működés pontban részletezzük.

Megfontolandó a fényképgyűjtemény külön egységként való kezelése a történeti gyűjteményen belül, a fotók külön leltárkönyvben történő dokumentálása. A kérdés eldöntésében szakmai segítséget nyújt az OMMIK (Országos Muzeológiai Módszertani és Információs Központ).

Bemutató

A most fennálló +650 című kiállítás 2026. március 31-ig meghosszabbításra került. A lebontást követően, szakítva az eddigi gyakorlattal két részre bontjuk a kiállításra szolgáló tereket. Az előtérből balra nyíló szoba egy állandó kiállításnak ad majd otthont, amely Veregyház történetébe enged bepillantást, felvillantva városunk múltjának egy-egy

fontos időszakát. Az installációk kialakításakor a téri adottságok és a műtárgyvédelmi szempontok mellett törekedni kívánunk az interaktív és élményszerű bemutatásra. Az előtérből jobbra nyíló termet fenntartjuk az időszaki kiállításoknak.

Céljaink közt szerepel a Templomkert Galéria negyedévente való megújítása az időszaknak megfelelő fotókkal.

Terveink szerint a múzeum udvarán kialakításra kerül egy „régészeti homokozó”, amely kiválóan hasznosítható mind a családi programokon, mind a múzeumi órákon.

A 2026-os évben különösen nagy hangsúlyt fektetünk egy olyan múzeumpedagógiai kínálat megtervezésére, amely a gyűjteményeinkből kiindulva kapcsolódik a Nemzeti Alaptantervhez és kiegészíti az oktatási intézmények tananyagát. Szükséges egy előzetes egyeztetés a város pedagógusaival, hogy felmérjük az igényeket (milyen tematikájú órákat látnának szívesen, milyen gyakran hoznának csoportokat, milyen napszak ideális számukra a látogatáshoz).

A tanulók mellett gondolunk a családokra is, szeretnénk megszólítani a felnőtteket, seniorokat. A látogatószám növelése mellett célunk egy olyan közösség kiépítése, amely aktív szerepet vállal a város múltjának megőrzésében, hagyományainak ápolásában, és visszatérő vendége lesz a múzeumnak.

Egyéb szakmai tevékenység

2026 nyári/ kora őszi időszakában szeretnénk megvalósítani egy tervásatást a Fő út 116. számú ingatlan kertjében. Az előzetes terepbejárás során előkerült leleteket áttekintve elsősorban középkori anyag felbukkanását várjuk, késő bronz- és vaskorral, valamint népvándorlaskori leletekkel keverve. Az ásatás a Magyar Nemzeti Múzeum vezetésével valósulna meg, a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény pedig kérelmezné a leletanyag befogadását saját gyűjteményébe. Az újonnan előkerült tárgyak reményeink szerint árnyalnák a település középkori magjáról eddig kialakított képünket.

Szakmai és intézményi együttműködések

Továbbra is fontosnak tartjuk az együttműködést más intézmények szakembereivel, legyen szó műtárgykölcsönzésről, kölcsönös tapasztalatcseréről vagy jó gyakorlatok megismeréséről. Az elkövetkező időszakban fel kívánjuk venni a kapcsolatot más, muzeális léptékben hasonló, akár határon túli intézménnyel. Megállapodás keretében szeretnénk kiállításokat befogadni – időszakos jelleggel, illetve máshol bemutatni Veresegyház történetét, kincseit.

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény kapcsolatát szorosabbra kívánjuk fűzni, kiterjeszteni az együttműködést a helyismeret, helytörténet kutatására, illetve nyári tábor közös megszervezésére.

Ebben az évben is törekedni fogunk a partneri viszony, jó kapcsolat fenntartására a város kulturális, oktatási és szociális intézményeivel, keresve az együttműködés lehetséges új formáit.

Szolgáltatások

Továbbra is támogatjuk azokat a kutatókat, akik tudományos munkájukhoz kapcsolódóan kérnek engedélyt a gyűjtemények megismeréséhez és kutatásához. Őket a műtárgyak, dokumentumok és fényképek széleskörű digitalizálásával is segíteni kívánjuk. Mindemellett várjuk azokat a laikusokat, akiknek családjuk megismeréséhez, őseik felkutatásához van szükségük információra, továbbá diákokat, egyetemi hallgatókat, akik előadásukhoz, dolgozataikhoz kérnének segítséget.

PR, marketing, kommunikáció

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény kommunikációs gyakorlata jelentős fejlesztési lehetőséget hordoz magában. A PR és marketing területén strukturáltabb és tudatosabb megközelítésre van szükség. Jelen pillanatban a külső kommunikáció eseti jellegű, az intézmény programjai, eseményei nem jutnak el a célközönséghez.

2026-ban prioritást élvez a múzeumi honlap átstrukturálása, feltöltése megfelelő tartalommal, hogy tájékoztatást nyújthasson a látogatóknak/ kutatóknak az intézmény gyűjteményeiről, rendezvényeiről, a kutatás és látogatás módjáról.

Erősíteni kívánjuk a múzeum digitális jelenlétét a közösségi médiában is. Ez napjainkban elengedhetetlen ha a látogatók megszólításáról van szó, főleg egy olyan településen, ahol a lakosság átlagéletkora 30 és 40 év közötti.

Mindemellett továbbra is szeretnénk jelen lenni a Veresi Krónikában, valamint a VVTV műsoraiban, amennyiben erre lehetőség kínálkozik.

Működés

Személyi feltételek

A Helytörténeti Gyűjtemény dolgozóinak létszáma 3 fő, melyekből 1 fő teljes munkaidőben, 2 fő pedig megbízási szerződéssel dolgozik az intézményben. Az alacsony létszám komoly kihívást jelent a feladatok sokaságát tekintve, melyek közt a gyűjtemények gyarapítása, leltározása, gondozása, kiállítások tervezése, kivitelezése, programok kialakítása és lebonyolítása, kapcsolattartás más intézményekkel, adminisztráció szerepel. A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár helyismereti könyvtárossal való szorosabb együttműködés enyhít a problémán, de mindenképp megfontolandó a létszám legalább 1 fő teljes munkaidős szakmunkatárssal való növelése.

Infrastruktúra

A tavalyi évben – önkormányzati segítséggel – sikeresen megoldódott az épület hátsó részének vizesedési problémája, megújult a vízelvezetési rendszer is.

Továbbra is kihívást jelent azonban a pince állapota, a lépcsők korhadása, a lejáró falának vizesedése, továbbá az, hogy a termálvizes blokk nincs elszeparálva a helyiségben. A pince rendbehozatala lassan halaszthatatlanná válik, mert a fal vizesedése veszélyezteti az elektronikai hálózatot. A felújítással az intézmény újabb raktárat, kiállítótermet, esetleg közösségi teret nyerne, ahol lehetőség nyílhat előadások megtartására, programok lebonyolítására.

Az előzetes terveknek megfelelően ebben az évben berendezésre kerül a Helytörténeti Gyűjtemény hátsó traktusa, amely a múzeumpedagógiai programok helyszínéül szolgál majd.

Eszközparkunk bővítésre szorul: egy szkennert, egy fényképezőgépet és egy fotósátor beszerzésére van szükség. Az említett eszközökkel felgyorsíthatnánk a gyűjtemények digitalizálását (ezt a munkatársak most saját erőforrásból kénytelenek megoldani), elősegítve a kutatók előzetes tájékozódását gyűjteményeinkről és a későbbi kutatómunkát.

Utolsó pontként fontos megemlíteni egy a múzeum területét határoló kerítés megépítésének szükségességét. Jelenleg a múzeum területe nem elkerített, az intézmény kertje sokszor nem kívánatos elemek gyülekezési helye, italozás, vandalizmus színtere.

Veresegyház, 2026. március 4.